

Gyakran Ismételt Kérdések

Segédlet az EU erdőirtásmentes termékekről szóló rendelet (EUDR) végrehajtásához

3. verzió – 2024. október

Fordítást készítette:

NÉBIH KÜI

Ezt a dokumentumot az Európai Bizottság készítette, melynek célja, hogy tájékoztatást nyújtson az uniós gazdasági szereplők, a tagállami hatóságok és egyéb érintettek számára az Európai Parlament és a Tanács az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló rendelet (a továbbiakban: EUDR rendelet) végrehajtásához.

Tartalomjegyzék

1. NYOMONKÖVETHETŐSÉG	12
1.1 Miért és hogyan kell a piaci szereplőknek a koordinátákat gyűjteniük?.....	12
1.2 Minden árunak (importált, exportált, forgalmazott) nyomon követhetőnek kell lennie?	13
1.3 Hogyan működik az ömlesztett formában forgalmazott vagy összetett termékek esetében?.....	13
1.4 Engedélyezettek-e a tömegmérleg-alapú ellátási láncok?	13
1.5 Mi történik, ha a termék egy része nem megfelelő?.....	14
1.6 Milyen szabályok vonatkoznak az ingatlanok nem minősülő földterületekre? Mi történik a köz- vagy közösségi tulajdonban lévő földterületekkel, amelyek nem tartoznak az „ingatlan” fogalma alá?	14
1.7 Mekkora lehet egy poligonon lefedett terület mérete (hektárban)? (ÚJ).....	15
1.8 Minden esetben poligonokkal kell megadni a földrajzi helyzetet? (ÚJ)	15
1.9 Hogyan kell bejelenteni a digitális poligonokat?	15
1.10 Mi az eljárás, ha az ingatlan-nyilvántartások vagy tulajdoni lapok nem állnak rendelkezésre? Hogyan szerezhetnek földrajzi helymeghatározási adatokat azok a piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők olyan országokban, ahol nincs ingatlan-nyilvántartás, és ahol a mezőgazdasági termelők például nem rendelkeznek személyi igazolvánnyal vagy nincsenek hivatalos földtulajdoni irataik?	15
1.11 Felhasználhatja-e a piaci szereplő a termelő földrajzi helymeghatározási adatait?	16
1.12 A piaci szereplőknek ellenőrizniük kell-e a földrajzi helyadatok helyességét?	17
1.13 Szükséges-e külön kellő gondossági nyilatkozat az ugyanazon földrajzi helyről származó termékek esetében?	17
1.14 Egy poligonon meg lehet-e adni több területegységet?.....	17
1.15 Mi a teendő, ha a releváns árut egy olyan területegységen állítják elő, amely egy nagyobb ingatlan része, amely további területegységeket is magában foglal? (ÚJ)	17
i) Ha a releváns árut (a példában szója) a B területen állítják elő, melyik földrajzi helyet kell megadni?	18
ii) Hogyan kell eljárni, ha a C területen az erdőirtás jogszerűen, ám a referencia időpontot követően, 2020. december 31-e után történt?	18

iii) Mi a teendő, ha az A ingatlan jogi státuszát érinti az illegálissá válás az EUDR rendelet értelmében (például, ha illegális fakitermelés történik a C területen)? Érinti-e ez a B területen termelt szóját?	18
1.16 A poligonokat kerület alapján kell-e megadni?	18
1.17 Hogyan kell a vegyes eredetű áruk előállítási helyét bejelenteni? (ÚJ)	18
1.18 Milyen esetekben jelenthetnek be a piaci szereplők a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatukban nagyobb területet, mint amely ténylegesen érintett az adott áru előállításában? Mi a „többlet” földterület bejelentésének a következménye? (ÚJ)	19
1.19 Hogyan igazolható az erdőirtás-mentesség a földrajzi adatok segítségével? Hogyan segíti a földrajzi helymeghatározás annak gyakorlati ellenőrzését, hogy egy adott termék valóban erdőirtásmentes? Ez a műholdas navigációs pozíciók és az erdőirtási térképek összehangolásával történik? Lesznek-e olyan referencia térképek, amelyek az erdős területeket, illetve az erdőirtáson vagy erdőpusztuláson átesett területeket mutatják? Hogyan működik a rendszer abban az esetben, ha a gazdaságok, ültetvények vagy koncessziók geológiai adatai nem állnak rendelkezésre?	20
1.20 Hogyan tudja ellenőrizni az EU az „erdőirtásmentes” állítások valóságát?	20
1.21 Milyen ellenőrzéseket végezhetnek az EU tagállamok illetékes hatóságai harmadik országokban, ha egy terméket potenciálisan nem megfelelőnek ítélnék az EUDR szempontjából? (ÚJ)	21
1.22 Használni fogják-e az illetékes hatóságok az EUDR rendelet fogalom-meghatározásait?	21
1.23 Mit jelent a nyomonkövethetőség az ellátási láncban?	21
1.24 Hogyan működik a nyomonkövethetőség a több országból származó termékek esetében?	22
1.25 Mit jelent az "előállítás dátuma vagy időtartománya"?	22
1.26 Hogyan működik a nyomon követhetőség a szarvasmarhák esetében? Elegendő-e megadni a borjú születési helyének földrajzi helyadatát? Egyes szarvasmarhák vágás előtt más helyre kerülhetnek.....	23
1.27 Mi a teendő, ha az ellátási láncban feljebb lévő beszállítók nem adják meg a szükséges információkat?	23
1.28 Alacsony kockázatú országok esetén is meg kell adni a földterületek koordinátáit?	24
1.29 Vonatkozik-e a jogszerűségi követelmény az erdőirtásmentes területekre?	24
1.30 Telepít-e az EUDR rendelet kötelezettségeket a nem uniós országokra?	24
1.31 Hogyan oszthatják meg a termelők a földrajzi helyadatokat, ha bizonyos kormányok tiltják ezek megosztását? (ÚJ)	24

2.	AZ EUDR RENDELET HATÁLYA	25
2.1	Milyen termékre vonatkozik az EUDR rendelet?	25
2.2	Milyen megítélés alá esnek azok az I. mellékletben szereplő termékek, amelyek nem tartalmazzák a felsorolt árukat?	25
2.3	Az EUDR rendelet mennyiségtől vagy értéktől függetlenül alkalmazandó?	26
2.4	Mi a helyzet az EU-ban előállított árukkal?	26
2.5	Hogyan alkalmazandó az EUDR rendelet a csomagoláshoz használt fa esetében? 27	
2.6	A kereskedő által a szállítójának visszaküldött releváns, üres csomagolás „az EU piacán való forgalmazásnak” minősül-e, ha az érintett csomagolás önálló termékként (vagyis önálló csomagolásként) került forgalomba az EU piacán a visszaküldés előtt? (ÚJ)27	
2.7	A releváns használt termékekkel való kereskedelem az EU piacán a szabályozás hatálya alá tartozik-e? (ÚJ)	27
2.8	Minden újra feldolgozott papír/karton az EUDR rendelet hatálya alá tartozik?... 28	
2.9	Mi a különbség a KN- és HS/HR-kódok között és hogyan kell őket használni? 28	
2.10	Mit értünk egy releváns termék kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása alatt? Milyen mértékben érintettek a cégek, amikor releváns termékeket használnak saját tevékenységükben vagy feldolgozzák azokat (ÚJ)?	29
2.11	Mikor szükséges kellő gondossággal eljárni és kellő gondossági nyilatkozatot (DDS) benyújtani, ha ugyanaz a jogi vagy természetes személy kereskedelmi tevékenysége keretében egy releváns terméket többször feldolgoz (ÚJ)?	31
2.12	Az EUDR hatálya alá tartozik-e a bambusz? Mi a helyzet azokkal a termékekkel, amelyek nem tartalmazzák releváns árukat, vagy nem azok felhasználásával készültek, de szerepelnek az I. mellékletben (ÚJ)?	32
3.	TÁRGYI HATÁLY	32
3.1	Ki minősül piaci szereplőnek?	32
3.2	Mit jelent a „kereskedelmi tevékenység keretében” fogalma?	32
3.3	Hogyan kell értelmezni az „előállító ország vonatkozó jogszabályai” kifejezést?. 33	
A „vonatkozó jogszabályok” magukban foglalhatják többek között a nemzeti jogszabályokat (beleértve a vonatkozó másodlagos jogot) és a joggyakorlatot, valamint a nemzeti jogban alkalmazandó nemzetközi jogot. Az EUDR rendelet a jogszabályi területek nem mindenre kiterjedő felsorolását adja, konkrét jogi aktusokat nem határoz meg, mivel ezek országonként eltérőek és módosulhatnak is.		
33		
A definíció szerint az EUDR rendelet 2. cikk 40. pont (a)–(h) alpontjaiban felsorolt jogszabályokat úgy kell értelmezni, hogy azok az előállítási terület jogállására vonatkoznak. Ezen túlmenően az egyes jogterületek esetében figyelembe kell venni az EUDR rendelet 1.		

cikk (1) bekezdés (a) és (b) pontjaiban rögzített célokat és értelmezési kereteket. Ennek megfelelően különösen az erdők védelmére, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vagy a biodiverzitás védelmére vonatkozó jogszabályok relevánsak.....	33
3.4 Milyen kötelezettségei vannak a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek az ellátási lánc későbbi szakaszában?.....	33
3.5 Milyen kötelezettségei vannak a kkv-nak minősülő piaci szereplőknek az ellátási lánc későbbi szakaszában? (ÚJ).....	34
3.6 Hozzáférhetnek-e az ellátási láncban lejjebb lévő piaci szereplők és nagykereskedők az Információs Rendszerben azokhoz a földrajzi elhelyezkedési adatokhoz, amelyeket az ellátási láncban feljebb lévő piaci szereplők a kellő gondossági nyilatkozataikban megadtak? (ÚJ)	35
3.7 Mi történik, ha egy EU-n kívüli piaci szereplő helyez forgalomba egy releváns terméket vagy árut az EU piacán? Milyen feltételek mellett férhetnek hozzá az EU-n kívüli piaci szereplők az Információs Rendszerhez? (ÚJ).....	35
3.8 Kik a kkv-nak nem minősülő kereskedők és milyen kötelezettségeik vannak?.....	35
3.9 Azok a kkv-nak nem minősülő gazdasági szereplők, amelyek fogyasztók (kiskereskedők) számára értékesítenek, kereskedőnek minősülnek? (ÚJ).....	36
3.10 Hogyan érinti az EUDR szerinti kkv-kat a 2013/34/EU irányelv 3. cikkének módosítása, amelyet az (EU) 2023/2775 felhatalmazáson alapuló irányelv vezetett be, és amely a kkv-k meghatározására szolgáló kritériumokat módosítja?.....	36
3.11 Ki a felelős az EUDR rendelet megsértése esetén? (ÚJ)	37
3.12 Lábon álló fa ill. kitermelési jogok esetében ki a piaci szereplő?	37
3.13 Hogyan vonatkozik az EUDR rendelet a vállalatcsoportokra? (ÚJ).....	37
4. FOGALMAK	37
4.1 Mit jelent a "globális erdőirtás"?	38
4.2 Mit jelent a "területegység"?	38
4.3 Mely kritériumok vonatkoznak a fára?	38
4.4 Mi a megengedhető fakitermelési mérték?	39
4.5 Hogyan kell értelmezni a „erdőpusztulás előidézése nélkül” kifejezést a „erdőirtásmentes” meghatározáson belül fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében? (ÚJ).....	39
4.6 Hogyan kell értékelni, hogy egy fatermék mentes-e az erdőpusztulástól, és mely időszakot kell figyelembe venni? (ÚJ)	40
4.7 Erdőpusztulásmentesnek minősülhet-e egy fából készült termék, ha olyan erdőből származik, amely 2020. december 31. után strukturális változásokon ment keresztül, azonban ezek nem a fakitermelési tevékenység következményei?	41

4.8	Bizonyos esetekben a fakitermelési tevékenység által előidézett „erdőpusztulás” okozására vonatkozó bizonyítékok nem feltétlenül válnak azonnal nyilvánvalóvá, miután egy faterméket forgalomba hoztak, forgalmaztak vagy exportáltak az Európai Unió piacáról.	42
4.9	Erdőpusztulásnak minősül az olyan tervezett telepítés ültetés vagy magvetés révén, amely fontos szerepet játszhat az erdők védelmében és helyreállításában?	43
4.10	Hogyan kell alkalmazni a „helyben ezeket a küszöbértékeket elérni képes fák” kifejezést?.....	43
4.11	Milyen az erdőket érintő használatváltozás felel meg az EUDR rendelet előírásainak?.....	44
4.12	Vajon egy természeti katasztrófa erdőirtásnak számít?.....	44
4.13	Az EUDR rendelet hatálya alá tartoznak-e az „egyéb fás területek” vagy más ökoszisztémák?.....	44
4.14	A gumitermesztés az EUDR rendelet szerint „mezőgazdasági hasznosításnak” minősül? (ÚJ).....	45
5.	KELLŐ GONDOSSÁG.....	45
5.1	Milyen kötelezettségeim vannak uniós piaci szereplőként?	45
5.2	Mit jelent a "meghatalmazott képviselő"?	46
5.3	Eljárhatnak-e az anyavállalatok kellő gondossággal leányvállalataik nevében? ...	46
5.4	Mi a helyzet a termékek újrabehozatalával?.....	47
5.5	Mely vámeljáráások érintettek?	47
5.6	Az EU-n kívül előállított termékek forgalomba hozatalához szükséges vámkezelés?	47
5.7	Mi a tanúsítási vagy hitelesítési rendszerek szerepe?.....	47
5.8	Milyen hosszú ideig kell megőrizni a dokumentációt? (ÚJ).....	47
5.9	Melyek az "elhanyagolható kockázatú termékek" kritériumai?.....	48
5.10	Mentességet élveznek-e az "elhanyagolható kockázatú termékek"?.....	48
5.11	Adott országból származó áruk tekinthetők-e "elhanyagolható kockázatúnak"? 49	
5.12	Amikor az „erdőirtásmentes” követelménynek való megfelelést ellenőrzik, mely időpontra kell az ellenőrzéseknek összpontosítani? (ÚJ)	49
5.13	Milyen termékek esetében szükséges dokumentáció a piaci szereplők és kereskedők kellő gondossági kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben? (ÚJ)	49
5.14	Mikor kell a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek elkészíteniük első éves jelentésüket az EUDR rendelet 12. cikk (3) bekezdése alapján? (ÚJ)	49

5.15	Lesz-e sablon a kellő gondossági nyilatkozathoz, amelyet az EUDR rendelet hatálya alá tartozó hét ágazat szereplőinek ki kell tölteniük? (ÚJ).....	50
5.16	Lesz-e előre meghatározott formátum vagy kérdéslista a kellő gondosság elvégzéséhez? (ÚJ).....	50
5.17	Regisztrálniuk kell-e a piaci szereplőknek és kereskedőknek (vagy meghatalmazott képviselőiknek) az Információs Rendszerben, ha az EU piacán akarnak termékeket forgalomba hozni, forgalmazni vagy exportálni? (ÚJ).....	50
5.18	Kiad-e a Bizottság további részleteket a műholdképes eszközökről (például a minimális felbontásról), amelyeket a releváns termékek megfeleltetésének ellenőrzésére kell használni? (ÚJ)	50
5.19	Milyen gyakran kell a kellő gondosságról szóló nyilatkozatokat benyújtani az Információs Rendszerbe, és egy nyilatkozat lefedhet-e több szállítmányt/tételt? Mi a helyzet, amikor a releváns termékek egymást követően kerülnek piacra egy bizonyos időszak alatt? (ÚJ).....	50
5.20	Mi a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat (DDS) benyújtásának legkésőbbi időpontja? (ÚJ)	52
6.	ORSZÁGÉRTÉKELÉS ÉS PARTNERSÉGEK.....	53
6.1	Mit jelent az országokat összehasonlító teljesítményértékelési rendszer?	53
6.2	Mi a teljesítményértékelés módszertana?	54
6.3	Hogyan járulhatnak hozzá ehhez az érdekelt felek? Hogyan vehetnek részt a termelő országok és más érintettek a benchmarking folyamatban, és hogyan kerülnek majd értékelésre, ellenőrzésre és felhasználásra a termelő országok és a más érintettek által szolgáltatott információk?.....	54
6.4	Megoszthatják-e az országok a releváns adatokat a Bizottsággal? Megoszthatják-e az országok a Bizottsággal az EUDR rendelet végrehajtása szempontjából relevánsnak ítélt adatokat (például az erdőirtás és az erdőpusztulás mértékére vonatkozó adatokat)? Ha igen, megtehetik-e ezt az EUDR rendelet 29. cikk (5) bekezdésében előírt konkrét párbeszéd keretein kívül is?.....	54
6.5	Figyelembe veszik-e a jogszerűségi kockázatokat? A teljesítményértékelés során a jogszerűségi kockázatokat is figyelembe veszik az erdőirtás és az erdőpusztulás mellett? Hogyan értékelik/veszik figyelembe a benchmarking során a termelő országok jogszabályait és az erdészeti politikákat, különös tekintettel a "legális erdőirtásra"?.....	55
6.6	Milyen támogatásban részesülnek a termelő országok és a kisgazdálkodók? Hogyan segítik a termelő országokat és a kisgazdálkodókat abban, hogy megfeleljenek az EUDR rendelet előírásainak? Hogyan biztosíthatjuk, hogy a kistermelők ne szoruljanak ki az ellátási láncokból?	55

6.7	Melyek a "Team Europe Initiative" (TEI) kezdeményezés különböző elemei? Milyen kölcsönhatás van a TEI különböző elemei között: a Központ, a Fenntartható mezőgazdaság az erdei ökoszisztémákért (SAFE) projekt, az FPI projektek és ezzel összefüggésben tervezett létesítmények, valamint a tágabb összefüggésben, például regionális szinten releváns elemek között? Hogyan kerülhetők el a párhuzamosságok?.....	56
6.8	Hogyan kapcsolódik a Team Europe kezdeményezés a CSDDD-hez?.....	56
6.9	Hogyan érhetjük el azt, hogy a piaci szereplők elkerüljenek bizonyos ellátási láncokat vagy olyan termelő országokat/régiókat, amelyeket „magas kockázatúnak” minősítettek?	57
6.10	Hogyan biztosítja az EU az átláthatóságot?.....	57
7.	A MEGVALÓSÍTÁS TÁMOGATÁSA	57
7.1	Mi az információs rendszer és az "uniós egyablakos ügyintézés"?.....	57
7.2	Milyen adatvédelmi intézkedések lesznek?.....	58
7.3	Hogyan regisztráltathatnak a gazdasági szereplők? Milyen azonosítóval tudnak a piaci szereplők és a kereskedők regisztrálni az IS-be? Hogyan kell regisztrálniuk azoknak a belföldi piaci szereplőknek és kereskedőknek, akik nem rendelkeznek EORI-számmal és esetleg adószámmal sem?	58
7.4	A rendszer tárolja a gyakran használt adatokat? Lehetséges lesz-e a gyakran használt adatokat (pl. egy piaci szereplő, kereskedő fő beszállítói) "tárolni" az információs rendszerben, hogy azok könnyen automatikusan kitölthetők legyenek, és ne kelljen minden egyes új DDS-hez újra bevinni azokat?.....	58
7.5	Segíti-e a rendszer a gazdákat a földrajzi helymeghatározásban?	58
7.6	Lehet-e módosítani a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot?	59
7.7	Ki tekintheti meg az Információs Rendszerben tárolt geolokációs adatokat? (ÚJ).....	59
7.8	Milyen adatformátum szükséges a földrajzi helymeghatározási adatok feltöltéséhez az Információs Rendszerbe? (ÚJ)	59
7.9	Mikor indult az Információs Rendszer? (ÚJ)	59
8.	HATÁRIDŐK.....	59
8.1	Mikor lép hatályba a rendelet és mikortól alkalmazandó?	59
8.2	Mi a helyzet az ezen időpontok közötti időszakokkal? Az EUDR rendelet hatálybalépése és alkalmazhatóságának időpontja (időpontjai) között az uniós piacon forgalomba hozott termékeknek meg kell-e felelniük a rendelet követelményeinek?.....	60
8.3	Hogyan lehet bizonyítani, hogy a terméket az EUDR rendelet hatálybalépése előtt állították elő? Milyen szabályok vonatkoznak a szarvasmarha-termékek előállítására? (ÚJ)	
	60	
9.	EGYÉB KÉRDÉSEK.....	60

9.1	Milyen kötelezettségek vonatkoznak a piaci szereplőkre és a kkv-nak nem minősülő kereskedőkre, amikor olyan releváns terméket hoznak forgalomba vagy exportálnak, amelyet az átmeneti időszakban (azaz a rendelet hatálybalépése (2023 június 30.) és alkalmazása (2025. december 30.) között forgalomba hozott releváns termékből vagy releváns áruból készült?.....	61
9.2	Milyen bizonyíték szükséges annak igazolására, hogy a termék a hatálybalépés időpontja előtt került forgalomba?.....	62
9.3	Lehet-e a piaci szereplők által az átmeneti időszak alatt forgalomba hozott termékeket keverni az EUDR rendeletnek megfelelő, és az átmeneti időszak után forgalomba hozott termékekkel, amennyiben igazolható, hogy minden egyes tétel vagy az átmeneti időszak alatt került forgalomba, vagy megfelel az EUDR rendelet előírásainak? 63	63
9.4	Hogyan fog a gyakorlatban megvalósulni az átmeneti időszak alatt készletezett áruk és a 2025. december 30. után forgalomba hozott áruk keverése, különösen az Információs Rendszerben?	63
9.5	Mikor kezdődik és mikor ér véget az átmeneti időszak a gyakorlatban?.....	63
9.6	Hogyan kell az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük az átmeneti időszak alatt az EU piacára került termékeket az EUDR rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében? 63	63
9.7	Kiad-e a Bizottság iránymutatásokat?	64
9.8	Kiad-e a Bizottság áruspecifikus iránymutatásokat?	64
9.9	Milyen jelentési kötelezettségek terhelik a piaci szereplőket?.....	64
9.10	Mi az EU Erdőirtás és Erdőpusztulás Megfigyelőközpont?.....	64
9.11	Mi minősül magas kockázatúnak és mennyi ideig tartható fenn a felfüggesztés?65	65
9.12	Hogyan kapcsolódik az EUDR rendelet az EU megújulóenergia-irányelvéhez (RED)?	66
10.	BÍRSÁGOK	66
10.1	Mit jelent az, hogy az uniós tagállamok által meghatározott büntetések nem érintik a tagállamok 2008/99/EK irányelv szerinti kötelezettségeit?.....	66
10.2	Mennyi a maximálisan kiszabható bírság?	66
10.3	A Közbeszerzési Irányelvvel kapcsolatban az uniós tagállamok hatáskörébe tartozik-e annak eldöntése, hogy az EUDR rendelet végrehajtása során engedélyezik-e az „öntisztázás” jogintézményének alkalmazását? (ÚJ)	67
10.4	Az EUDR rendelet 25. cikk (3) bekezdése szerint „A tagállamok értesítik a Bizottságot a jogi személyekkel szemben hozott jogerős ítéletekről” és az alkalmazott szankciókról. A Bizottság közzéteszi ezeket az ítéleteket a honlapján. Ez minden közigazgatási határozatra vagy kizárólag bírósági ítéletekre vonatkozik? (ÚJ)	67

- 10.5 Kivágtam néhány kisebb fát a birtokomon, ahol most szarvasmarhákat nevelek. A faanyagot és a marhahúst egy helyi piacon kívánom értékesíteni az EU-ban. Szankciókat szabhatnak ki rám emiatt, mivel fákat vágtam ki? (ÚJ) 67
- 10.6 Mit tegyek, ha az Információs Rendszerrel kapcsolatos informatikai problémám van? (ÚJ) 68

1. NYOMONKÖVETHETŐSÉG

1.1 Miért és hogyan kell a piaci szereplőknek a koordinátákat gyűjteniük?

Az EUDR rendelet előírja, hogy a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek és kereskedőknek, akik az EUDR rendelet hatálya alá tartozó terméket forgalmazznak, össze kell gyűjteniük azon területegységek földrajzi koordinátáit, ahol az árukat előállították.

A földterület szintű nyomonkövethetőség (vagyis annak követelménye, hogy begyűjtsék azoknak a területegységeknek a földrajzi koordinátáit, ahol az árut előállították) szükséges annak igazolásához, hogy egy adott helyszínen nem történt erdőirtás. A termékeket adott területegységhez kapcsoló földrajzi információkat már egyes iparági szereplők és több tanúsító szervezet is használja. Távérzékeléssel nyert információk (például légi fotók, műholdképek), vagy más információk (pl. terepi fényképek, amelyekhez geotag-ek és időbélyegek vannak rendelve) használhatók annak ellenőrzésére, hogy a releváns áruk és termékek földrajzi helye összefügg-e erdőirtással.

A földrajzi helymeghatározási koordinátákat a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokban kell megadni, amelyeket a piaci szereplőknek a termékek forgalomba hozatalát vagy kivitelét megelőzően be kell nyújtaniuk az információs rendszerben. Az EUDR rendelet értelmében tilos az EUDR rendelet hatálya alá tartozó bármely olyan termék forgalomba hozatala vagy kivitele, amelynek a földrajzi helymeghatározási koordinátáit még nem gyűjtötték össze és nem nyújtották be a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat részeként.

A területegység földrajzi koordinátáinak gyűjtése mobiltelefonok, kézi Globális Navigációs Műholdas Rendszer (Global Navigation Satellite System – GNSS) eszközök és széleskörben elterjedt, ingyenesen használható digitális alkalmazások, például a Földrajzi Információs Rendszerek (Geographic Information Systems - GIS) segítségével történhet. Ehhez nem szükséges mobilhálózati lefedettség, csupán egy stabil GNSS jel, mint amelyet a Galileo biztosít.

A 4 hektárnál nagyobb, releváns áruk termelésére (kivétel a szarvasmarha) használt területegységek esetében a földrajzi helymeghatározást poligon sokszög segítségével kell megadni, vagyis hat tizedesjegyű szélességi és hosszúsági koordináták segítségével kell leírni minden egyes földterület kerületét. A 4 hektárnál kisebb földterületek esetében a piaci szereplők (és a kkv-nak nem minősülő kereskedők) poligon vagy egyetlen, hat tizedesjegyből álló szélességi és hosszúsági koordináta ponttal is leírhatják a földrajzi helyet.

A szarvasmarhákat tartó létesítmények egyetlen földrajzi koordináta ponttal is leírhatók.

Az EUDR rendelet nem ír elő közvetlen kötelezettségeket a harmadik országokban található termelők számára (kivéve, ha közvetlenül helyeznek termékeket az EU piacára).

1.2 Minden árunak (importált, exportált, forgalmazott) nyomon követhetőnek kell lennie?

A nyomon követhetőségi követelmények minden egyes importált/exportált/forgalmazott releváns árura vonatkoznak.

Az EUDR rendelet előírja, hogy a piaci szereplőknek (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek) minden releváns árut vissza kell követniük a területegységig, mielőtt az releváns terméket rendelkezésre bocsátanák, forgalomba hoznák vagy exportálnák. Következésképpen, a földrajzi helymeghatározási információkat tartalmazó kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtása kötelező a releváns termékek behozatalához ("szabad forgalomba bocsátás" vámeljárás) és kiviteléhez ("kivitel" vámeljárás), valamint az EU piacán belüli tranzakciókhoz.

1.3 Hogyan működik az ömlesztett formában forgalmazott vagy összetett termékek esetében?

Az ömlesztett formában forgalmazott termékek, mint például a szója vagy a pálmaolaj esetében ez azt jelenti, hogy a piaci szereplőknek (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek) biztosítaniuk kell, hogy a szállítmányban érintett összes területegység azonosítható legyen, továbbá, hogy az áruk az ellátási láncban sehol se keveredjenek ismeretlen eredetű, vagy olyan területekről származó árukkal, amelyek 2020. december 31. után erdőirtással vagy erdőpusztítással érintettek.

A releváns összetett termékek, például a különböző faelemeket tartalmazó fabútorok esetében a piaci szereplőnek meg kell határoznia az összes olyan területegység földrajzi elhelyezkedését, amelyen a gyártási folyamat során felhasznált releváns árukat (például fát) előállították. A releváns áruk összetevői nem lehetnek ismeretlen eredetűek és nem származhatnak olyan területekről, amelyeken 2020. december 31. után erdőirtás vagy erdőpusztítás történt.

Az EUDR rendelet előírja, hogy amennyiben az összetett termékek több különböző, releváns árut vagy terméket tartalmaznak (például, táblás csokoládé, amely kakaóport, kakaóvaját és pálmaolajat is tartalmaz), az ilyen terméket az EU piacára helyező piaci szereplőnek csak a fő áru és a belőle származtatott EUDR értelmében releváns termékek tekintetében kell kellő gondossággal eljárnia, vagyis arra az árura vonatkozóan, amely az I. melléklet bal oldali oszlopában szerepel. Például, a csokoládé esetében (kód: 1806) a hozzá kapcsolódó releváns áru a kakaó. Ez azt jelenti, hogy a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettség és az információ gyűjtésre vonatkozó követelmény csak az I. melléklet jobb oszlopában szereplő releváns termékekre terjednek ki, amelyek az adott áruhoz kapcsolódnak vagy abból készültek, ebben az esetben a kakaópor és kakaóvaj a kakaó áruhoz kapcsolódóan.

1.4 Engedélyezettek-e a tömegmérleg-alapú ellátási láncok?

Az EUDR rendelet előírja, hogy minden, a hatálya alá tartozó termék előállításához felhasznált áru visszakövethető legyen annak előállítási helyéig.

A tömegmérleg-alapú ellátási láncok, amelyek lehetővé teszik, hogy az ellátási lánc bármely pontján erdőirtásmentes áruk keveredjenek ismeretlen eredetű vagy nem erdőirtásmentes árukkal, az EUDR rendelet értelmében nem engedélyezettek. Ezek ugyanis nem garantálják, hogy az unió piacára kerülő vagy onnan exportált áruk erdőirtásmentesek.

A piacra kerülő vagy exportált árukat az ellátási lánc minden szakaszában szigorúan el kell különíteni az ismeretlen eredetű vagy nem erdőirtásmentes áruktól. A tömegmérleg-alapú nyomkövetési rendszerek tehát nem alkalmazhatók, ugyanakkor a teljes körű egyedi azonosítás – vagyis minden egyes áru egyedi visszavezethetősége a termőhelyre – sem követelmény.

1.5 Mi történik, ha a termék egy része nem megfelelő?

Ha egy releváns termék egy része nem felel meg a követelményeknek, a nem megfelelő részt azonosítani kell és el kell különíteni a többitől, mielőtt a releváns terméket piacra helyezik vagy exportálják. A nem megfelelő rész nem hozható forgalomba és nem exportálható.

Ha az azonosítás és az elkülönítés nem végezhető el, például azért, mert a nem megfelelő termékek összekeveredtek a többi termékkel, akkor az egész releváns termék nem megfelelőnek minősül, mivel nem garantálható, hogy az EUDR rendelet 3. cikkében foglalt feltételek teljesülnek. Emiatt az ilyen termék nem hozható forgalomba és nem is exportálható.

Ha például az ömlesztett áruk összekeverednek, amelyek több száz területegységhez kapcsolódnak, az a tény, hogy az egyik területegységen 2020 után erdőirtás történt az érintett ömlesztett áru egészét nem megfelelővé teszi.

Ez nem vonatkozik azon meghatározott helyzetekre, amikor a forgalomba hozott releváns áruk vagy releváns termékek 100%-a

- 1) visszavezethető a területegységre,
- 2) az EUDR rendelet értelmében jogszerű és erdőirtásmentes, és
- 3) soha nem keveredtek ismeretlen eredetű vagy nem erdőirtásmentes árukkal.

1.6 Milyen szabályok vonatkoznak az ingatlanok nem minősülő földterületekre? Mi történik a köz- vagy közösségi tulajdonban lévő földterületekkel, amelyek nem tartoznak az „ingatlan” fogalma alá?

Az EUDR rendelet előírja, hogy az EU piacon forgalomba hozott vagy az onnan exportált releváns árut olyan földterületen kell előállítani vagy betakarítani, amelyet területegységként jelöltek ki. A földhivatali nyilvántartás vagy hivatalos tulajdonjog hiánya nem akadályozhatja meg a területegységként használt földterület kijelölését (lásd alább).

1.7 Mekkora lehet egy poligonon lefedett terület mérete (hektárban)? (ÚJ)

A szabályozás nem határoz meg rögzített küszöbértéket a területegységek minimális vagy maximális méretére vonatkozóan, feltéve, hogy a területegység lefedi az előállítás pontos területét, és kellőképpen homogén körülmények vannak ahhoz, hogy összesített szinten értékelni lehessen az erdőirtásnak és az erdőpusztulásnak az adott földterületen előállított releváns árukhoz kapcsolódó kockázatát. Lásd még az 1.1. pontban a 4 hektár alatti földterületek földrajzi koordinátaival kapcsolatos kérdést.

Az Információs Rendszerbe importálható poligonok mérete nincs korlátozva, de a DD nyilatkozat teljes fájlmérete nem haladhatja meg a 25 MB-ot.

1.8 Minden esetben poligonokkal kell megadni a földrajzi helyzetet? (ÚJ)

Nem. A négy hektárnál kisebb földterületek esetén elegendő egyetlen földrajzi koordináta-pont (szélességi és hosszúsági koordináta érték) megadása. Szarvasmarha esetében nem szükséges poligonokat használni, elegendő egyetlen földrajzi koordináta pont megadása minden olyan „telephely” esetében (az EUDR rendelet 2. cikkének (29) bekezdése szerint), ahol a szarvasmarhát tartották.

1.9 Hogyan kell bejelenteni a digitális poligonokat?

Az információs rendszer működésére vonatkozó részletes szabályokat végrehajtási rendelet határozza meg (a Bizottság (EU) 2024/3084 végrehajtási rendelete (2024. december 4.) az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről szóló (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti információs rendszer működéséről). Az érdekelt feleket tájékoztatni fogják ezekről a fejleményekről, és konzultálni fognak velük a világ erdőinek védelmével és helyreállításával foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platformon keresztül. Az Információs Rendszer, ahol lehet, megkönnyíti az piaci szereplők munkáját azáltal, hogy lehetővé teszi egyes, széles körben használt digitális földrajzi helyformátumok közvetlen feltöltését a rendszerbe, amikor poligonokat adnak meg a kellő gondossági nyilatkozatban.

Az információs rendszer jelenleg a GeoJson fájlformátumot és a WGS-84 koordináta-rendszert EPSG-4326 vetülettel támogatja.

Idővel az információs rendszer a felhasználók visszajelzései alapján fejlődik és kifinomultabbá válik.

1.10 Mi az eljárás, ha az ingatlan-nyilvántartások vagy tulajdoni lapok nem állnak rendelkezésre?

Hogyan szerezhetnek földrajzi helymeghatározási adatokat azok a piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők olyan országokban, ahol nincs ingatlan-nyilvántartás,

és ahol a mezőgazdasági termelők például nem rendelkeznek személyi igazolvánnyal vagy nincsenek hivatalos földtulajdoni irataik?

A gazdálkodók a területegységeik geokódok adatait attól függetlenül is gyűjthetik, hogy szerepelnek-e a földnyilvántartásban, vagy, hogy rendelkezésükre áll-e az adott földterülethez kapcsolódó azonosító vagy földhasználati jogcím igazolása. Hacsak a gazdálkodók nem a piaci szereplők közvetlen beszállítói vagy nem ők maguk a piaci szereplők, nem szükséges személyes adatokat megadniuk, elegendő annak a területegységnek a geokódja, amelyet az EU piacára szánt áruk előállítására használnak.

Az EUDR rendelet 2. cikk (40)(a) pontjában szereplő földhasználati jogokra vonatkozó jogszerűségi követelmény tekintetében az EUDR rendelet előírja a nemzeti jogszabályoknak való megfelelést. Ha a gazdálkodók a nemzeti jogszabályok értelmében jogszerűen gazdálkodhatnak és értékesíthetik termékeiket (még akkor is, ha a földterület nem szerepel a nyilvántartásban, vagy a gazdálkodók nem rendelkeznek a földterülettel kapcsolatos azonosító dokumentumokkal), akkor ez azt jelenti, hogy a piaci szereplők vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedők általában teljesíteni tudják a jogszerűségi követelményt, amikor ilyen gazdálkodóktól szereznek be árukat. Mindazonáltal a piaci szereplőknek (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek) ellenőrizniük kell, hogy az ellátási láncuk tartalmaznak-e jogszerűségi kockázatot.

A piaci szereplők (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedők) már ma is számos eszközt használnak a földrajzi helymeghatározásra és a jogszerűségekre vonatkozó információk gyűjtésére: vannak, akik közvetlenül feltérképezik beszállítóikat, míg mások közvetítőkre, például szövetkezetekre, tanúsító szervezetekre, nemzeti nyomon követési rendszerekre vagy más vállalatokra támaszkodnak. A piaci szereplők (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedők) tartoznak jogi felelősséggel a földrajzi helymeghatározásra és a jogszerűségekre vonatkozó információk helyességének biztosításával kapcsolatban, függetlenül attól, hogy milyen eszközöket vagy közvetítőket használnak az információgyűjtéshez.

1.11 Felhasználhatja-e a piaci szereplő a termelő földrajzi helymeghatározási adatait?

Igen, de végső soron a piaci szereplő felelős az adatok pontosságért, nem pedig a termelő, aki azokat szolgáltatja. Az EUDR rendelet nem vonatkozik azokra a termelőkre (pl. kistermelő), akik nem helyeznek forgalomba termékeket az EU piacán (így nem tartoznak a piaci szereplők és kereskedők fogalom meghatározása alá).

Ebben az esetben a piaci szereplőnek biztosítani kell, hogy a releváns árut előállító terület helyesen legyen feltérképezve, és hogy a földrajzi hely megfeleljen a területegységnek. A piaci szereplő által alkalmazható kockázatértékelési eljárások és intézkedések között szerepelhetnek olyan támogató intézkedések, amelyek kapacitásépítés és egyéb beruházások révén támogatják az EU-n kívüli beszállítókat – különösen a kistermelőket – abban, hogy megfeleljenek az EUDR rendelet követelményeinek.

1.12 A piaci szereplőknek ellenőrizniük kell-e a földrajzi helyadatok helyességét?

A piaci szereplőknek és kkv-nak nem minősülő kereskedőknek ellenőrizniük és igazolniuk kell a megadott földrajzi adatok helyességét.

A földrajzi helyadatok valóságtartalmának és pontosságának biztosítása kulcsfontosságú feladat, amelyet a piaci szereplőknek és a kereskedőknek teljesíteniük kell. A földrajzi adatok helytelen megadása a piaci szereplők (és a kkv-nak nem minősülő kereskedők) EUDR rendelet szerinti kötelezettségeinek megsértését jelenti.

1.13 Szükséges-e külön kellő gondossági nyilatkozat az ugyanazon földrajzi helyről származó termékek esetében?

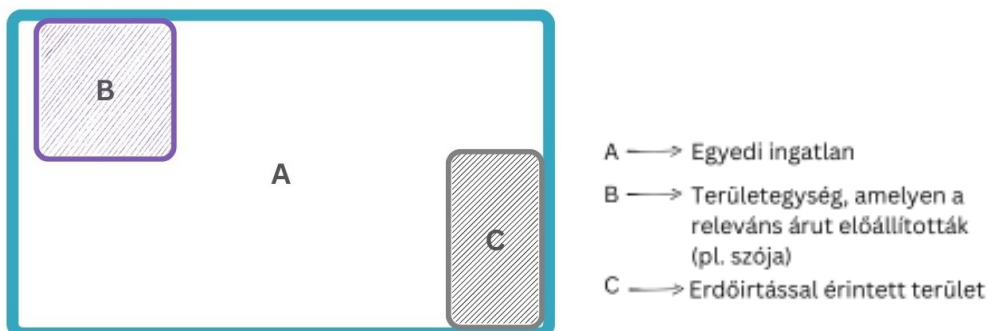
A kellő gondossági nyilatkozatok benyújtásakor minden egyes, a szabályozás hatálya alá tartozó releváns termék esetében külön-külön meg kell adni a kötelező földrajzi helyadatokat az Információs Rendszerben. A piaci szereplőknek – vagy a nem kkv-nak minősülő kereskedőknek – minden alkalommal meg kell adniuk ezeket az adatokat, amikor egy releváns terméket az EU piacán forgalomba hoznak, tovább értékesítenek vagy onnan exportálnak. A kellő gondosságot minden releváns termék esetében meg kell ismételni (azaz frissíteni kell), beleértve a megfelelő földrajzi koordináták megadását is.

1.14 Egy poligonon meg lehet-e adni több területegységet?

Poligonokat kell használni azon területegységek kerületének leírására, ahol az árukat előállították. Minden poligon egyetlen területegységet kell, hogy jelöljön, függetlenül attól, hogy az a területegység összefüggő-e vagy sem. Amennyiben a releváns termékek több területegységről származó árukból készülnek, akkor több poligont kell megadni a kellő gondossági nyilatkozatban. A poligon nem használható olyan földterület kerületének ábrázolására, amely csak egyes részeiben tartalmaz releváns területegységet.

1.15 Mi a teendő, ha a releváns árut egy olyan területegységen állítják elő, amely egy nagyobb ingatlan része, amely további területegységeket is magában foglal? (ÚJ)

A helyzetet a következő példákon keresztül lehet a legjobban szemléltetni:

i) Ha a releváns árut (a példában szója) a B területen állítják elő, melyik földrajzi helyet kell megadni?

A területegység meghatározása („egy adott ingatlanon belüli földterület”) tekintetében a piaci szereplőnek kizárólag azon területegység földrajzi helyét kell megadnia, ahol a releváns árut előállítják (ez a példában a B területét).

ii) Hogyan kell eljárni, ha a C területen az erdőirtás jogszerűen, ám a referencia időpontot követően, 2020. december 31-e után történt?

- Ha a C területen nem állítanak elő releváns árut, a C területen történt erdőirtás nem befolyásolja a B területen előállított szója EUDR-nek való megfelelőségét.
- Ha egy másik releváns árut (például szarvasmarhát) állítanak elő a C területen, akkor a szarvasmarha nem felel meg az előírásoknak (nem tekinthető erdőirtásmentesnek), azonban a B területen termelt szója alapvetően megfelel az előírásoknak.
- Ha ugyanazt az árut állítják elő a B és C területen (szója), akkor a piaci szereplőnek a kellő gondosság során fokozottan figyelembe kell vennie - az elhanyagolható mértékű kockázat elérése érdekében -, hogy egyazon ingatlanon belül igen magas a keveredés kockázata (az EUDR rendelet 10. cikk (2) bekezdés j) pontja alapján).

iii) Mi a teendő, ha az A ingatlan jogi státuszát érinti az illegálissá válás az EUDR rendelet értelmében (például, ha illegális fakitermelés történik a C területen)? Érinti-e ez a B területen termelt szóját?

A B területen termelt szója nem felel meg a vonatkozó előírásoknak, mivel az előállítás tágabb környezetének jogi státusza (tehát nem a területegység, hanem az egész ingatlan, az EUDR rendelet 2. cikk (40) pontjával összhangban) nem felel meg a termelő ország vonatkozó jogszabályainak.

1.16 A poligonokat kerület alapján kell-e megadni?

Sem kötelezettség, sem lehetőség nincs arra, hogy a területegységekre vonatkozó információt kerület alapján adják meg. A négy hektárnál nagyobb területegységek esetében (a releváns termékek előállítására vonatkozóan, kivéve a szarvasmarha esetén) a földrajzi helyet poligonokkal kell megadni (nem egyetlen ponttal és kerülettel), tehát az egyes területegységek határainak leírására hat tizedes pontossággal szélességi és hosszúsági koordináta pontokat kell használni.

1.17 Hogyan kell a vegyes eredetű áruk előállítási helyét bejelenteni? (ÚJ)

A piaci szereplőnek minden, az EU-ba ténylegesen beszállított áru előállítási helyét be kell jelentenie. Például, ha több előállítási helyről származó, az EUDR rendelet előírásainak megfelelő áru keveredik össze ugyanabban a silóban, halomban, kupacban, tartályban stb., majd ezen áruk egy részét az EU piacán forgalomba hozzák, ebben az esetben:

- A bejelentett előállítási helynek tartalmaznia kell a silóba az utolsó ürítés óta bekerült (és ezért potenciálisan a szállítmányba kerülő) összes áru előállítási helyét.
- Ha a silókat nem ürítik rendszeresen, a piaci szereplőnek nyilatkoznia kell az összes, a silóba egy adott időszakban bekerült áru előállítási helyéről. Ez biztosítja, hogy az ismeretlen előállítási helyről származó áruk ne keveredjenek össze a folyamat során. Például, amikor a silóban tárolt áruk egy részét leürítik, ez biztonságosan elvégezhető úgy, hogy nyilatkoznak a silóba korábban bekerült összes áru földrajzi helyzetéről, legalább a siló kapacitásának 200%-áig, feltéve, hogy a siló FIFO (elsőként be – elsőként ki) rendszer szerint működik, tehát a tárolt áruk mozgása időrendi sorrendben történik. Ez a megközelítés érvényes a halmokban, tartályokban stb. tárolt releváns árukra vagy termékekre és minden, folyamatos feldolgozási folyamatra.
- Az EUDR rendelet szerint nem engedhető meg az a gyakorlat, hogy a silóba került teljes mennyiségű áru helyett csak annak a mennyiségnek az előállítási helyét jelentsék be, amelyet az EU-ban forgalomba hoztak, mivel ez sérti az EUDR rendelet azon szabályozását, amely tiltja ismeretlen eredetű termékek forgalomba hozatalát az uniós piacon.

Fenti magyarázat nem érinti a 1.9. pontban leírt átmeneti időszakokra vonatkozó egyéb értelmezéseket.

1.18 Milyen esetekben jelenthetnek be a piaci szereplők a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatukban nagyobb területet, mint amely ténylegesen érintett az adott áru előállításában? Mi a „többlet” földterület bejelentésének a következménye? (ÚJ)

Az EUDR rendelet lényege, hogy összhangot biztosítson a forgalomba hozott áruk/termékek és a tényleges előállításuk helyszínéül szolgáló területegységek között. Ez szigorú nyomon követési eljárások meglétét követeli meg, amelyek értelmében a piaci szereplőknek pontos földrajzi adatokat kell gyűjteniük az érintett területegységekről. A piaci szereplő azonban bizonyos körülmények között az áruk tényleges előállítási helyét meghaladó mennyiségű földterület földrajzi koordinátáit is megadhatja.

A piaci szereplők csak akkor jelenthetnek be nagyobb területet lefedő ún. „többlet” nyilatkozatot, ha az ömlesztett áru teljes mértékben nyomon követhető a területegységig, és nem keveredik ismeretlen eredetű vagy nem megfelelő árukkal. Ha az ilyen nyomon követhető áru a szállítás vagy feldolgozás során keveredik más nyomon követhető áruval – például tároló silókban, hajószállítás során, vagy malmokban, akkor a piaci szereplő „többlet” nyilatkozatot tehet feltéve, hogy az ömlesztett árunak csak egy részét helyezik forgalomba. A piaci szereplők ekkor is kötelesek a lehető legpontosabb nyomon követési adatokat beszerezni.

Ha a piaci szereplő a kellő gondossági nyilatkozatban „többletet” jelent be, akkor teljes felelősséget vállal valamennyi olyan területegység megfeleléséért, amelyre vonatkozóan földrajzi helymeghatározást adott meg, függetlenül attól, hogy ezek a területegységek érintettek-e a végül forgalomba hozott áruk/termékek előállításában.

Ha a kellő gondossági nyilatkozatban „geolokalizált” területegységek valamelyike nem megfelelő, akkor a geolokalizált területegységek teljes csoportja nem megfelelőnek minősül.

Ezekben az esetekben a többlet földterületet bejelentő piaci szereplőnek az EUDR rendelet 9., 10. és 11. cikknek megfelelően teljes körű kellő gondossági eljárást kell végeznie valamennyi bejelentett területegységre vonatkozóan (beleértve a többletként bejelentetteket is), és bizonyítékot kell szolgáltatnia arról, hogy:

- 1) valamennyi területegység esetében értékelték a nem megfelelés kockázatát az EUDR rendelet 10. cikk 2. bekezdése szerint;
- 2) az említett értékelés során a piaci szereplő különös figyelmet fordított az EUDR rendelet 10. cikk 2. bekezdés (i) és (j) pontjai szerinti kritériumokra; és
- 3) a kockázat minden területegység esetében elhanyagolható.

A piaci szereplő köteles ezeket a kockázatokat elhanyagolható szintre csökkenteni, mielőtt az érintett termékeket forgalomba hozza, elérhetővé teszi a piacon, vagy exportálja.

A fenti esetek sérelme nélkül, az olyan nyomonkövethetőségi gyakorlatok, amelyek célja túlzott mennyiségű területegység (például regionális vagy országos szinten történő) bejelentése, általában nincsenek összhangban az EUDR rendelet szabályaival. Az ilyen gyakorlatok nem tennék lehetővé a piaci szereplők számára, hogy eleget tegyenek alapvető kellő gondossági kötelezettségeiknek. Emellett akadályoznák az EU tagállamok illetékes hatóságainak munkáját is, megnehezítve, hogy eleget tegyenek az EUDR rendelet 16. cikk szerinti ellenőrzési kötelezettségeiknek.

1.19 Hogyan igazolható az erdőirtás-mentesség a földrajzi adatok segítségével? Hogyan segíti a földrajzi helymeghatározás annak gyakorlati ellenőrzését, hogy egy adott termék valóban erdőirtásmentes? Ez a műholdas navigációs pozíciók és az erdőirtási térképek összehangolásával történik? Lesznek-e olyan referencia térképek, amelyek az erdős területeket, illetve az erdőirtáson vagy erdőpusztuláson átesett területeket mutatják? Hogyan működik a rendszer abban az esetben, ha a gazdaságok, ültetvények vagy koncessziók geolokációs adatai nem állnak rendelkezésre?

A piaci szereplő (vagy kkv-nak nem minősülő kereskedő) felelőssége, hogy összegyűjtse azon területegységek földrajzi koordinátáit, ahol az árukat előállították. Ha a piaci szereplő nem tudja begyűjteni az adott termékre vonatkozó összes területegység földrajzi helyadatait, akkor az adott terméket nem hozhatja forgalomba az EU-ban, vagy nem exportálhatja onnan az EUDR rendelet 3. cikke értelmében.

A piaci szereplők (és a kkv-nak nem minősülő kereskedők), valamint az illetékes hatóságok keresztellenőrzés keretében ellenőrizhetik a földrajzi koordinátákat műholdas képekkel vagy erdőborítottsági térképek segítségével annak megállapítása érdekében, hogy a termékek megfelelnek-e az EUDR rendelet erdőirtás-mentességre vonatkozó követelményének.

1.20 Hogyan tudja ellenőrizni az EU az „erdőirtásmentes” állítások valóságát?

Az uniós tagállamok illetékes hatóságainak ellenőrzéseket kell végezniük annak megállapítása érdekében, hogy a forgalomba hozott vagy forgalmazni szándékozott, kereskedéssel érintett

vagy exportált releváns áruk és termékek erdőirtásmentes területekről származnak-e, és azokat jogszerűen állították-e elő (az EUDR rendelet 16. cikk szerinti kötelezettségeknek megfelelően). Ez magában foglalja a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok érvényességének, valamint annak ellenőrzését, hogy a piaci szereplők és kereskedők általában véve megfelelnek-e az EUDR rendelet rendelkezéseinek.

A tagállami illetékes hatóságok kötelezettségeivel kapcsolatos további információkért lásd az EUDR rendelet 18. és 19. cikkét.

1.21 Milyen ellenőrzéseket végezhetnek az EU tagállamok illetékes hatóságai harmadik országokban, ha egy terméket potenciálisan nem megfelelőnek ítélnék az EUDR szempontjából? (ÚJ)

Az illetékes hatóságok terepi ellenőrzéseket végezhetnek harmadik országokban az EUDR rendelet 18. cikk (2) bekezdésének e) pontja alapján feltéve, hogy az érintett harmadik ország, a harmadik országok közigazgatási hatóságaival való együttműködés révén ezekhez az ellenőrzésekhez hozzájárul.

Fontos megjegyezni, hogy az EUDR rendelet nem írja elő az EU tagállamok illetékes hatóságai számára, hogy konzultáljanak a termelő országokkal, ha egy terméket „potenciálisan nem megfelelőnek” vagy „nem megfelelőnek” értékelnek.

1.22 Használni fogják-e az illetékes hatóságok az EUDR rendelet fogalom-meghatározásait?

Az EUDR rendelet végrehajtásával összefüggésben az uniós tagállamok illetékes hatóságai az EUDR rendelet 2. cikkében foglalt fogalom-meghatározásokat fogják használni. Az EUDR rendelet kötelező erejű jogalkotási aktus az EU-ban, melyet mind a 27 EU-tagállamnak egységes módon kell alkalmaznia.

1.23 Mit jelent a nyomonkövethetőség az ellátási láncban?

Az EUDR rendelet 9. cikke és II. melléklete, valamint a 2. cikk (28) bekezdése felsorolja azokat az információkat, dokumentumokat és adatokat, amelyeket a piaci szereplőknek és kkv-nak nem minősülő kereskedőknek az EUDR rendeletnek való megfelelés igazolása céljából össze kell gyűjteniük és legalább öt évig meg kell őrizniük, ideértve különösen a földrajzi helymeghatározással kapcsolatos adatokat.

A piaci szereplőknek (és a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek) kellő gondossággal szükséges eljárniuk az egyes szállítók által szállított valamennyi releváns termék tekintetében. Ezért a kellő gondosság elvén alapuló rendszert szükséges létrehozniuk, amely magában foglalja az EUDR rendelet 9. cikkben meghatározott követelmények teljesítéséhez szükséges információk, adatok és dokumentumok gyűjtését, a 10. cikkben leírt kockázatértékelési intézkedéseket, valamint a 11. cikkben említett kockázatcsökkentő intézkedéseket. A kellő gondosság elvén alapuló rendszerek létrehozására és fenntartására, a

jelentéstételre és a nyilvántartásra vonatkozó követelményeket az EUDR rendelet 12. cikke sorolja fel. A piaci szereplőknek közölniük kell az ellátási láncban lejjebb elhelyezkedő piaci szereplőkkel és kereskedőkkel minden olyan információt, amely annak bizonyításához szükséges, hogy kellő gondossággal jártak el és hogy nem, vagy csak elhanyagolható mértékű kockázatot állapítottak meg.

Az ellátási láncban lejjebb elhelyezkedő piaci szereplők és kereskedők, akik ilyen információkat kapnak, alapozhatják saját kellő gondosságukat a kapott információkra, de annak ténye, hogy az ellátási láncban feljebb elhelyezkedő másik piaci szereplő vagy kereskedő kellő gondossággal járt el, semmi esetre sem mentesíti őket saját kötelezettségeik teljesítése alól.

A piaci szereplőknek és a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek biztosítaniuk kell, hogy a nyomkövethetőségi információk, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai számára az Információs Rendszerbe (IS) benyújtott DD nyilatkozat útján szolgáltatnak, helyesek legyenek. Az IS fejlesztése és működése összhangban lesz a vonatkozó adatvédelmi rendelkezésekkel, továbbá a rendszert olyan biztonsági intézkedésekkel látják el, amelyek biztosítják a megosztott információk sértetlenségét és bizalmas kezelését.

Az EU tagállamok illetékes hatóságai kötelezettségeivel kapcsolatos további információkért lásd az EUDR rendelet 18. és 19. cikkét.

1.24 Hogyan működik a nyomkövethetőség a több országból származó termékek esetében?

A piaci szereplőknek és a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek biztosítaniuk kell, hogy a nyomkövethetőségre vonatkozóan a tagállamok illetékes hatóságainak szolgáltatott információk helytállóak legyenek, függetlenül az ellátási láncok hosszától vagy összetettségétől.

A nyomkövethetőségi információk az ellátási láncok mentén összeadhatók. Például egy nagy, ömlesztett szójaszállítmány esetén, amelyet több ország több száz területegységéről származik, olyan kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell csatolni, amely tartalmazza az összes releváns előállító országot és földrajzi helymeghatározási információt minden egyes, a szállítmányhoz kapcsolódó területegységre vonatkozóan.

1.25 Mit jelent az "előállítás dátuma vagy időtartománya"?

A piaci szereplőknek (és a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek) az EUDR rendelet 9. cikkében meghatározott kötelezettségek értelmében információkat kell gyűjteniük az előállítás dátumáról vagy időtartományáról. Ezen információk szükségesek annak megállapításához, hogy az érintett termék erdőirtásmentes-e. Ezért ez vonatkozik a szabályozás hatálya alá tartozó, forgalomba hozott árukra vagy az EUDR rendelet hatálya alá tartozó releváns termékek előállításához felhasznált árukra.

A szarvasmarha kivételével minden más áru esetében az előállítás dátuma az áruk betakarításának időpontját, míg az előállítás időtartománya az előállítási folyamat időtartamát jelenti (például a faanyag esetében az „előállítás időtartománya” a vonatkozó fakitermelési műveletek időtartamára vonatkozik). Az előállítás dátumának és időtartományának egyaránt az adott területegységre kell vonatkoznia.

Ha az előállítás sajátosságai miatt pontosabb információ nem áll rendelkezésre, a termesztési év és/vagy betakarítási időszak használható.

A „szarvasmarha” árukategóriába tartozó releváns termékek esetében az előállítás időtartománya az állat teljes életciklusára utal, a születéstől kezdve a levágásig. Ha élő szarvasmarhát (HS-kód: 0102 21, 0102 29) hoznak forgalomba az EU piacán (például import, vagy az EU-ban született állat első értékesítése révén), az első forgalomba hozatalig bezáróan minden földrajzi helyadatot össze kell gyűjteni, és csatolni kell a kellő gondossági nyilatkozathoz (DDS). Ha élő szarvasmarhát forgalmaznak az EU piacán, a kkv-nak nem minősülő kereskedők kötelesek összegyűjteni és megadni minden geolokációs adatot azokról a létesítményekről, ahol az állatokat az EU piacán történő első forgalomba hozatalt követően tartották (lásd az EUDR rendelet 9. cikk (1) bekezdés d) pontját).

A kkv kereskedőknek nem szükséges megadniuk a földrajzi helyadataikat, ahogy új DDS-t sem kell benyújtaniuk, de kötelesek az általuk forgalmazni kívánt termékekre vonatkozó információkat legalább 5 évig megőrizni, ahogyan azt az EUDR rendelet 5. cikk (3) és (4) bekezdése előírja.

Fontos megjegyezni, hogy a szabályozás 1. cikkének (2) bekezdése, valamint az „előállított” 2. cikk (14) bekezdés szerinti meghatározásával összhangban az EUDR nem vonatkozik azon szarvasmarhákra és a szarvasmarhából származó termékekre, amennyiben az állat 2023. június 29. előtt, azaz a szabályozás hatálybalépése előtt született.

1.26 Hogyan működik a nyomon követhetőség a szarvasmarhák esetében? Elegendő-e megadni a borjú születési helyének földrajzi helyadatát? Egyes szarvasmarhák vágás előtt más helyre kerülhetnek.

Azon piaci szereplők (vagy kkv-nak nem minősülő kereskedők), akik szarvasmarha-termékeket forgalmaznak, kötelesek meghatározni az összes olyan létesítmény földrajzi helyét, amely a szarvasmarhák felnevelésével kapcsolatos, beleértve a születési helyét, a gazdaságokat, ahol etették, a legelőket és a vágóhidakat is. (Az egyes „létesítményekhez” egy adott pontszerű földrajzi helymeghatározás szükséges, amely egy szélességi és egy hosszúsági ponthoz tartozik, nem pedig poligonokhoz.)

1.27 Mi a teendő, ha az ellátási láncban feljebb lévő beszállítók nem adják meg a szükséges információkat?

Ha egy árut forgalomba hozó piaci szereplő (kkv-nak nem minősülő kereskedő) nem tudja beszerezni a rendeletben előírt információkat a termelési-értékesítési láncban feljebb lévő beszállítóktól, akkor nem helyezheti piacra vagy exportálhatja a szóban forgó termékeket, mivel ez a rendelet megsértését eredményezné, ami potenciális szankciókhoz vezethet.

1.28 Alacsony kockázatú országok esetén is meg kell adni a földterületek koordinátáit?

Nincs kivétel a földrajzi helymeghatározáson alapuló nyomon követhetőség követelménye alól. A piaci szereplőknek értékelniük kell emellett az érintett ellátási lánc összetettségét, az EUDR rendelet kijátszásának kockázatát, valamint az ismeretlen eredetű, vagy magas kockázatú, illetve normál kockázatú országokból származó termékekkel való keveredés kockázatát (EUDR rendelet 13. cikk). Ha a piaci szereplő olyan releváns információ birtokába jut, vagy olyan információról szerez tudomást, amely annak a kockázatára utalhat, hogy a releváns termékek nem felelnek meg az EUDR rendeletnek, akkor a piaci szereplőnek teljesítenie kell a 10. és 11. cikk szerinti valamennyi kötelezettséget, és haladéktalanul közölnie kell minden releváns információt az illetékes hatósággal.

1.29 Vonatkozik-e a jogszerűségi követelmény az erdőirtásmentes területekre?

A releváns áruk csak akkor hozhatók forgalomba vagy exportálhatók, ha azokat az előállító ország vonatkozó jogszabályaival összhangban állították elő az EUDR rendelet 3. cikk b) pontjában meghatározott követelménynek megfelelően.

Az EUDR rendelet 3. cikk szerinti kötelezettségek kumulatívak: vagyis az erdőirtásmentességre vonatkozó követelmény (3. cikk a) pont) mellett a jogszerűségi követelménynek (3. cikk b) pont), valamint annak a követelménynek is teljesülnie kell, hogy az árukat vagy termékeket megfelelő kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal látták el (3. cikk c) pont).

1.30 Telepít-e az EUDR rendelet kötelezettségeket a nem uniós országokra?

A nem uniós országokra nem vonatkoznak jogi kötelezettségek. Az EUDR rendelet kizárólag a piaci szereplők és a kereskedők (EUDR rendelet 2. fejezete), valamint az uniós tagállamok és illetékes hatóságai (EUDR rendelet 3. fejezete) részére állapít meg kötelezettségeket.

A világ számos országa azonban lépéseket tett az erdőirtásmentes ellátási láncok javítása, a releváns áruk nyilvánosan elérhető nyomon követési rendszereinek megerősítése stb. érdekében, ezáltal megkönnyítve a cégek EUDR rendelet szerinti feladatait. Ez üdvözlendő, mivel az ilyen fejlemények nagyban segíthetik a piaci szereplőket és a kereskedőket a kötelezettségeik teljesítésében.

1.31 Hogyan oszthatják meg a termelők a földrajzi helyadatokat, ha bizonyos kormányok tiltják ezek megosztását? (ÚJ)

A szabályozás értelmében a piaci szereplők és a kereskedők egyik alapvető kötelezettsége, hogy összegyűjtsék azon terület egység(ek) földrajzi helyadatait, ahol az EU piacára helyezett

vagy onnan exportált áruk és termékek előállítása történt (EUDR rendelet 9. cikk (1) bekezdés d) pontja). A piaci szereplők és kereskedők nem hivatkozhatnak olyan nemzeti jogszabályok meglétére, amelyek tiltják az ilyen (nyilvános) adatok megosztását a piaci szereplőkkel és kereskedőkkel, annak érdekében, hogy mentesüljenek az adatok begyűjtésének és az Információs Rendszerbe történő feltöltésének kötelezettsége alól.

A piaci szereplőknek és kereskedőknek a földrajzi helyadatokat kötelezően be kell nyújtaniuk a kötelezettségeik részeként, ellenkező esetben nem tudnak megfelelni a kellő gondosságra vonatkozó követelményeknek az EUDR rendelet 8. cikk értelmében, és így nem forgalmazhatják vagy exportálhatják az érintett termékeket az EU piacáról.

oo0oo

2. AZ EUDR RENDELET HATÁLYA

2.1 Milyen termékre vonatkozik az EUDR rendelet?

Az EUDR rendelet csak az I. mellékletben felsorolt termékekre vonatkozik. Az I. mellékletben nem szereplő termékekre nem vonatkoznak a rendelet követelményei, még akkor sem, ha azok a rendelet hatálya alá tartozó releváns árukat tartalmaznak. Például a szappan nem tartozik a rendelet hatálya alá még akkor sem, ha pálmaolajat tartalmaz.

Hasonlóképpen, az I. mellékletben nem szereplő KN-kódú termékekre, amelyek tartalmazhatnak az EUDR rendelet hatálya alá tartozó árukból származó összetevőket vagy elemeket – például bőrüléssel vagy természetes gumibronccsal ellátott személygépkocsikat –, nem vonatkoznak a rendelet követelményei.

Fontos! A releváns termékek és termékleírások jegyzékét a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján módosíthatja. A Bizottság megvizsgálja, hogy indokolt és megvalósítható-e jogalkotási javaslat benyújtása az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az EUDR rendelet hatályának további árukra való kiterjesztésére. Az értékelés alapja a releváns áruk erdőirtásra és erdőpusztulásra gyakorolt hatása. Az árukör első felülvizsgálatára az EUDR rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül kerül sor.

2.2 Milyen megítélés alá esnek azok az I. mellékletben szereplő termékek, amelyek nem tartalmazzák a felsorolt árukat?

Hatály	... az I. mellékletben felsorolt árukból készült nem az I. mellékletben felsorolt árukból készült ...
Az I. mellékletben felsorolt releváns termék, amely...	... az EUDR hatálya alá tartozik.	... nem tartozik az EUDR hatálya alá.
Az I. mellékletben fel nem sorolt egyéb termék, amely...	... nem tartozik az EUDR hatálya alá.	... nem tartozik az EUDR hatálya alá.

Azok a termékek, amelyek szerepelnek az I. mellékletben, de nem tartalmazzák, vagy nem az I. mellékletben felsorolt árukból készültek, nem tartoznak a szabályozás hatálya alá.

Az I. mellékletben szereplő termékek KN-kódja előtt található „ex” azt jelenti, hogy az adott vámtarifaszám alá besorolható összes terméknek csak egy szűkített körére vonatkozik az EUDR rendelet. Például, a 9401-es kód alatt olyan ülések is szerepelhetnek, amelyek nem faalapú nyersanyagokból készültek, de az EUDR rendelet előírásai csak a fából készült ülésekre vonatkoznak. Hasonlóképpen, a 0201 vámtarifaszám alá tartozik a „szarvasmarhafélék húsa, friss vagy hűtött” termékkategória, azonban az EUDR rendelet I. mellékletében szereplő ex 0201 kizárólag azon „szarvasmarha húsa, friss vagy hűtött” termékekre vonatkozik, amelyek a Bos nemzetségbe és annak alnemzetségeibe (Bos, Bibos, Novibos és Poephagus) tartozó állatokból készült. Ennek megfelelően a bölény (Bison nemzetség) és a bivaly (Syncerus nemzetség) húsa nem tartozik az EUDR rendelet hatálya alá.

2.3 Az EUDR rendelet mennyiségtől vagy értéktől függetlenül alkalmazandó?

Az EUDR rendelet alkalmazása nem függ a releváns áru vagy termék (beleértve a feldolgozott termékeket is) mennyiségétől vagy értékétől.

Az I. mellékletben felsorolt termékeket az EU piacán forgalomba hozó, forgalmazó vagy onnan exportáló gazdasági szereplőkre az EUDR rendeletben meghatározott kötelezettségek minden esetben vonatkoznak, függetlenül a mennyiségtől.

2.4 Mi a helyzet az EU-ban előállított árukkal?

Az EU-n belül előállított árukra ugyanazok a követelmények vonatkoznak, mint az EU-n kívül előállított termékekre. Az EUDR rendelet az I. mellékletben felsorolt termékekre alkalmazandó függetlenül attól, hogy azokat az EU-ban állították-e elő vagy importálták-e.

Ha például egy uniós vállalat csokoládét gyárt (KN1806, amely az I. mellékletben szerepel), akkor az EUDR rendelet szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó piaci szereplőnek minősül, még akkor is, ha a csokoládéban használt kakaóport már forgalomba hozták és megfelelt a kellő gondosságra vonatkozó követelményeknek (lásd még a szállítói láncban lejjebb elhelyezkedő piaci szereplőkre vonatkozó 3.4-3.5. kérdéseket).

2.5 Hogyan alkalmazandó az EUDR rendelet a csomagolóanyagokhoz használt fa esetében?

Az EUDR rendelet értelmében a csomagolóanyagok akkor tartoznak a szabályozás hatálya alá, ha önálló termékként kerülnek forgalomba. Ha azonban egy csomagolóanyagot kizárólag más termékek védelmére vagy szállítására használnak, akkor az EUDR rendelet nem vonatkozik rá.

Egy gyártó által más gyártóknak eladott csomagolóanyag (amelyet nem a végső fogyasztónak szánnak) általában nem tartozik az EUDR rendelet hatálya alá, ha kizárólag a benne lévő termék védelmét szolgálja. Az I. mellékletben szereplő KN-kódok közül a 4415-ös kód alatt szereplő "kizárólag valamely más, piaci forgalomba hozott termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására csomagolóanyagként szolgáló csomagolóanyag kivételével" meghatározás a fa csomagolások esetében a következőképpen értelmezendő:

Ha az érintett csomagolások bármelyikét önálló termékként (azaz önálló csomagolásként) hozzák forgalomba vagy exportálják, nem pedig egy másik termék csomagolásaként, akkor az EUDR rendelet hatálya alá tartozik, és ezért a kellő gondosságra vonatkozó követelmények alkalmazandók.

Ha a 4415-ös KN-kód alá sorolt csomagolást egy másik termék "megtámasztására, védelmére vagy hordozására" használják, akkor az nem tartozik az EUDR rendelet hatálya alá.

Ha a csomagolás kizárólag egy másik forgalomba hozott termék alátámasztására, védelmére vagy szállítására szolgál, akkor az EUDR rendelet nem vonatkozik rá, függetlenül attól, hogy milyen KN-kód alá tartozik.

A szállítmányokat kísérő felhasználói kézikönyvek szintén e mentesség hatálya alá tartoznak, kivéve, ha azokat önállóan vásárolják meg.

2.6 A kereskedő által a szállítójának visszaküldött releváns, üres csomagolás „az EU piacon való forgalmazásnak” minősül-e, ha az érintett csomagolás önálló termékként (vagyis önálló csomagolásként) került forgalomba az EU piacon a visszaküldés előtt? (ÚJ)

Amennyiben az érintett csomagolás önálló termékként (vagyis önálló csomagolásként) kerül forgalomba vagy forgalmazásra, illetve exportálásra, és nem egy másik termék csomagolásaként, akkor a szabályozás hatálya alá tartozik, és így az ahhoz kapcsolódó kellő gondossági követelmények alkalmazandók rá (lásd a fenti kérdést). Ez mindaddig érvényes, amíg az érintett csomagolást önálló termékként, kereskedelmi célokra használják. Azonban, ha az érintett csomagolás kizárólag csomagolóanyagként kerül felhasználásra egy termék támogatására, védelmére vagy szállítására, akkor az már nem tartozik a szabályozás hatálya alá.

2.7 A releváns használt termékekkel való kereskedelem az EU piacon a szabályozás hatálya alá tartozik-e? (ÚJ)

Azok a használt termékek, amelyek élettartama befejeződött és amelyeket egyébként hulladékként ártalmatlanítanának (lásd a 40. preambulumbekzdést és az I. mellékletet), nem tartoznak e szabályozás hatálya alá.

2.8 Minden újra feldolgozott papír/karton az EUDR rendelet hatálya alá tartozik?

A legtöbb újrahasznosított papír/karton termék kis százalékban tartalmaz szűz cellulózt vagy fogyasztás előtti újrahasznosított papírt (például a kartondobozgyártásból származó hulladék kartondarabokat) a rostok erősítése érdekében.

Az I. melléklet kimondja, hogy az EUDR rendelet nem alkalmazandó arra az árura, amely teljes egészében olyan anyagból készül, amely már lezárta életciklusát és egyébként a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott hulladékként kezelték volna. Tehát az EUDR rendelet nem ír elő kötelezettséget az újra feldolgozott anyag tekintetében.

Ezzel szemben, ha a termék bármilyen százalékban nem újrafeldolgozott anyagot tartalmaz, akkor az EUDR rendelet követelményeinek értelmében a nem újrafeldolgozott anyagot földrajzi helymeghatározás útján vissza kell követni a származási területig.

Az I. melléklet egyértelműsíti azt is, hogy általában a gyártási folyamat melléktermékei az EUDR rendelet hatálya alá tartoznak.

Papír/karton, amely visszanyert (hulladék és selejt) terméket képez, az I. melléklet szerint mentesül az EUDR rendelet hatálya alól (lásd a Kombinált Nomenklátúra 47. és 48. fejezetét).

2.9 Mi a különbség a KN- és HS/HR-kódok között és hogyan kell őket használni?

A Harmonizált Áruleíró és Kódrendszer közismert nevén Harmonizált Rendszer (HS vagy HR) – a Vám Világszervezete (WCO) által kifejlesztett nemzetközi árubesorolási nomenklátúra. Ez a nomenklátúra hatjegyű kódokat rendel az áruk osztályozásához, és világszerte alkalmazzák. Az országok/régiók az univerzális hatjegyű HS-nomenklátúrához további számokat adhatnak a részletesebb osztályozás érdekében.

A Kombinált Nomenklátúra (KN) az Európai Unió nyolc számjegyűből álló kódrendszere, amely a Harmonizált Rendszer (HS/HR) kódjain alapul, és további uniós alábontásokat tartalmaz.

A KN az EU közös vámtarifájának alapját képezi, és statisztikai adatokat nyújt az EU-n belüli, valamint az EU és a világ többi része közötti kereskedelemhez. Az EUDR rendelet I. mellékletében szereplő releváns áruk és termékek KN-kódok szerint vannak besorolva. Az I. mellékletben meghatározott termékek osztályozása az 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében rögzített Kombinált Nomenklátúra alapján történik.

Behozatalkor, amikor az árut szabad forgalomba bocsátják az (EU) 952/2013 Uniós Vámkódex (UCC) 201. cikke értelmében, a KN-kód tovább bontható egy tízjegyű TARIC-kódra, amelyet kifejezetten az uniós jogszabályok követelményeinek megfelelően hoztak létre.

Export esetén - vagyis az áruknak az Uniós Vámkódex 269. cikke szerinti kiviteli eljárásra történő bejelentésekor - a végső bontás nyolcjegyű KN-kód szintig terjedhet.

Az ellátási lánc szereplőinek a KN-rendelet (2658/87/EGK tanácsi rendelet a tarifális és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról) I. melléklete alapján kell besorolniuk termékeiket annak meghatározása érdekében, hogy rájuk vonatkozik-e az EUDR rendelet. A KN-kódok 5 évente változhatnak. Az EU KN-rendeletét évente frissítik az esetleges változások tükrözése érdekében.

További információkért lásd: [A Tanács 2658/87/EGK rendelete \(1987. július 23.\) a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról](#)

2.10 Mit értünk egy releváns termék kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása alatt? Milyen mértékben érintettek a cégek, amikor releváns termékeket használnak saját tevékenységükben vagy feldolgozzák azokat (ÚJ)?

Meg kell különböztetni a beszállítói láncban azt a személyt, aki egy releváns terméket importál, vagy belföldön helyez az EU piacára, az ellátási lánc későbbi szereplőitől:

Ha egy személy az EU piacára helyez egy releváns, az EU-ban gyártott vagy előállított terméket, azzal első alkalommal hozza forgalomba azt. A forgalomba hozatal feltételez egy megállapodást (írásban vagy szóban) két vagy több jogi vagy természetes személy között a termék tulajdonjogának vagy bármely más vagyoni jognak az átruházásáról. Emellett megköveteli, hogy a termék már legyártásra kerüljön, vagy ha gyártás nélkül kerül piacra, akkor előállított legyen (lásd az EUDR rendelet 2. cikk 14. pontját). Ez a tevékenység az EUDR rendelet értelmében figyelembe veendő, függetlenül attól, hogy a terméket

- a) feldolgozás céljából,
- b) kereskedelmi vagy nem kereskedelmi fogyasztók számára történő forgalmazásra, vagy
- c) a piaci szereplő saját vállalkozásán belül történő felhasználás céljából

helyezik forgalomba (lásd az EUDR rendelet 2. cikk 19. pontját). A vállalkozás ilyenkor piaci szereplőnek minősül, és köteles kellő gondossággal eljárni, valamint kellő gondossági nyilatkozatot (DDS-t) benyújtani.

Azonban, ha egy releváns terméket „szabad forgalomba bocsátás” vámeljárás alá helyeznek kereskedelmi tevékenység keretében, és az nem magánhasználatra vagy magánfogyasztásra szolgál, azt a piacra helyezés szándékával kezelik. Ez független attól, hogy történt-e „forgalomba hozatal” vagy létrejött-e egy írásbeli vagy szóbeli megállapodás két vagy több jogi vagy természetes személy között a termék tulajdonjogának vagy azzal egyenértékű jognak az átruházásáról.

Egy termék piaci forgalomba helyezése azt jelenti, hogy azt a piacon kereskedelmi tevékenység keretében rendelkezésre bocsátották értékesítésre, fogyasztásra vagy felhasználásra, amennyiben van egy megállapodás két vagy több jogi vagy természetes személy között a tulajdonjog vagy egy azzal egyenértékű jog átruházására (például adásvételi vagy ajándékozási szerződés alapján).

Általánosságban az EUDR rendelet nem ró kötelezettségeket az ellátási láncban logisztikai szolgáltatásokat nyújtó felekre, például hajózási ügynökökre, fuvarozókra vagy vámképviselőkre, mivel ők az EUDR rendelet értelmében nem minősülnek „piaci szereplőnek” vagy „kereskedőnek”, amennyiben maguk nem helyeznek terméket a piacra, vagy nem exportálnak.

A fenti helyzeteket néhány példa szemlélteti:

1. **B autógyártó cég** marhabőrt (releváns terméket) vásárol **T** EU-s bőrgyártótól hogy azt az autóülésekhez használja. **B** az autót (nem releváns terméket) piacra helyezi, azáltal, hogy eladja végfogyasztóknak. **B** nem piaci szereplő, mivel az általa piacra helyezett autó nem szerepel az I. mellékletben releváns termékként, és nem is kereskedő, mivel nem önmagában a marhabőrt helyezi piacra.
2. **B autógyártó cég** marhabőrt importál (azaz szabad forgalomba bocsátás vámeljárás alá helyezi), hogy autókat gyártson. **B** piaci szereplőnek minősül, amikor a marhabőrt a saját kereskedelmi tevékenység keretében importálja, ezért kellő gondossággal kell eljárnia és a szabad forgalomba bocsátást megelőzően be kell nyújtania a DDS-t.
3. **D gazda** szójalisztet (releváns terméket) vásárol egy EU-n belüli feldolgozó vállalattól, és a csirkéit eteti vele (nem releváns termék), amelyeket elad. **D** nem piaci szereplő, mivel a baromfi nem releváns termék, de nem is kereskedő, mivel nem helyezi piacra a szójalisztet. Azonban, **D** piaci szereplőnek minősülne, ha a szójalisztet importálná (lásd a 2. forgatókönyvet). *Amennyiben a gazda releváns szójatermékekkel eteti marháit (releváns termék), lásd a preambulum 39. bekezdését.*

Az alábbi példákban a személyek saját tevékenységük keretében dolgozzák vagy használják fel a releváns termékeket. Csak abban az esetben tartoznak az EUDR rendelet hatálya alá, ha releváns termékeket helyeznek piacra:

4. **A vállalkozás** harmadik országbeli **B** kiskereskedőtől vásárol és importál (azaz szabad forgalomba bocsátás vámeljárás alá helyez) faasztalokat és székeket (releváns termékek). A bútort a saját alkalmazottai fogják használni munkaidőben. **A** piaci szereplőnek minősül, és kellő gondossággal kell eljárnia, valamint a faasztalok és székek szabad forgalomba bocsátását megelőzően be kell nyújtania a DDS-t.
5. **D vállalkozás** faasztalokat és székeket (releváns termékek) vásárol egy EU-s piaci szereplőtől, aki már elvégezte a kellő gondosságot és benyújtotta a DDS-t. **D** a bútort saját alkalmazottai számára használja munkaidőben. Mivel a bútort nem helyezi piacra, **D** nem tartozik az EUDR hatálya alá.
6. **EU-ban letelepedett F gazda** saját maga által termesztett szójababot (releváns termék) dolgoz fel szójalisztté (releváns termék), amelyet a saját farmján lévő csirkék etetésére használ fel. Mivel **F** gazda nem helyezi piacra a szójababot vagy a szójalisztet (például

más jogi vagy természetes személy számára), ezek nem kerülnek piacra, így **F** gazda nem tartozik az EUDR hatálya alá.

7. **EU-ban letelepedett F gazda** saját maga által termesztett szójababot (releváns termék) dolgoz fel szójalisztté (releváns termék), amelyet EU-ban letelepedett **G** gazdának értékesít. **F** gazda piaci szereplőnek minősül a szójaliszt tekintetében, mivel rendelkezésre bocsátja azt **G** gazdának.
8. **EU-ban letelepedett B vállalkozás** saját erdejéből kitermelt rönköket aprítékká dolgoz fel (mindkettő releváns termék). Az aprítékot saját létesítményeinek fűtésére használja. Mivel **B** vállalkozás nem helyezi piacra a rönköket vagy a faforgácsot, azok nem kerülnek piacra, így **B** nem tartozik az EUDR hatálya alá.
9. **C vállalkozás** faforgácsot (releváns termék) vásárol egy EU-s piaci szereplőtől, aki már elvégezte a kellő gondosságot és benyújtotta a DDS-t. **C** vállalkozás a faforgácsot saját létesítményeinek fűtésére használja. Mivel **C** nem helyez piacra rönköket vagy faforgácsot, azok nem kerülnek piacra, így **C** nem tartozik az EUDR hatálya alá.
10. **C vállalkozás** faforgácsot (releváns termék) vásárol egy EU-s piaci szereplőtől, aki már elvégezte a kellő gondosságot és benyújtotta a DDS-t. **C** vállalat a faforgácsot villamosenergia-termeléshez használja. Mivel **C** nem helyez releváns terméket piacra vagy nem teszi azt elérhetővé a piacon, **C** nem tartozik az EUDR hatálya alá.

2.11 Mikor szükséges kellő gondossággal eljárni és kellő gondossági nyilatkozatot (DDS) benyújtani, ha ugyanaz a jogi vagy természetes személy kereskedelmi tevékenysége keretében egy releváns terméket többször feldolgoz (ÚJ)?

Amennyiben egy releváns terméket több alkalommal dolgoznak fel (vagyis az X releváns terméket Y releváns termékké, majd Z releváns termékké dolgozza fel ugyanaz a vállalkozás), kötelezettségek csak az utolsó releváns termék (Z termék) piacra helyezésével kapcsolatban merülnek fel. Az alábbi példa ezt szemlélteti:

Egy kkv-nak nem minősülő **C** csokoládégyártó vállalkozás kakaóbabot (releváns termék) vásárol egy EU-s piaci szereplőtől (*I*), majd kakaóporrá (releváns termék) dolgozza fel, amelyet később kakaót tartalmazó élelmiszerkészítménnyé (releváns termék) alakít. A vállalkozás ezután az élelmiszerkészítményeket **D** vállalkozásnak értékesítve helyezi piacra. Ebben az esetben a kötelezettségek csak az élelmiszerkészítményekre vonatkoznak (a kakaóporra nem), ezért a **C** vállalkozásnak kellő gondossággal kell eljárnia és DDS-t kell benyújtania a piacra helyezés előtt.

Ha a **C** vállalkozás kkv lenne, akkor nem lenne köteles kellő gondosságot gyakorolni vagy DDS-t benyújtani az élelmiszerkészítmények esetében, feltéve, hogy az *I* piaci szereplő már elvégezte a kellő gondosságot a feldolgozott termékekben található kakaóbabra vonatkozóan (lásd EUDR rendelet 4. cikk (8) bekezdés). Ebben az esetben a **C** vállalkozásnak csak az *I* piaci szereplőtől kapott kellő gondossági nyilatkozat hivatkozási számát kellene megőriznie.

2.12 Az EUDR hatálya alá tartozik-e a bambusz? Mi a helyzet azokkal a termékekkel, amelyek nem tartalmaznak releváns árut, vagy nem azok felhasználásával készültek, de szerepelnek az I. mellékletben (ÚJ)?

A kizárólag bambuszból készült termékek nem tartoznak az EUDR rendelet hatálya alá. Az EUDR rendelet 1. cikk (1) bekezdése szerint csak azok minősülnek „releváns termék”-nek, amelyek releváns árut tartalmaznak vagy azokból készültek, ezek között szerepel a „fa”. Az EUDR rendelet 2. cikk (2) bekezdése továbbá pontosítja, hogy az I. mellékletben felsorolt KN-kódok csak arra szolgálnak, hogy meghatározzák, mely termékek tartoznak az EUDR rendelet hatálya alá.

A FAO magyarázó jegyzetei szerint a bambusz egy nem fa alapú erdei termék. Következésképpen a bambusz nem tartozik a „fa” árukategóriába.

ooo

3. TÁRGYI HATÁLY

3.1 Ki minősül piaci szereplőnek?

Az EUDR rendelet 2. cikkének 15. pontjában meghatározottak szerint piaci szereplő az a természetes vagy jogi személy, aki az EU piacán releváns termékeket hoz forgalomba (többek között import útján) vagy gazdasági tevékenység keretében onnan exportál.

Ez a meghatározás azokra a vállalkozásokra is vonatkozik, amelyek az I. mellékletben szereplő releváns terméket (amely már DDS-el rendelkezik) az I. mellékletben szereplő másik releváns terméké alakítják át. Ha például az EU-ban székhellyel rendelkező A vállalkozás kakaóvaját importál (KN 1804), és a szintén uniós székhelyű B vállalkozás ezt a kakaóvaját csokoládé előállítására használja fel (KN 1806) és forgalomba hozza azt, akkor az EUDR rendelet értelmében mind az A, mind a B vállalkozás piaci szereplőnek minősül.

Az I. mellékletben felsorolt terméket forgalomba hozó piaci szereplőknek méretüktől függetlenül kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtani, amennyiben a terméket az ellátási lánc valamely korábbi szakaszában még nem látták el DDS-el.

3.2 Mit jelent a „kereskedelmi tevékenység keretében” fogalma?

A kereskedelmi tevékenység olyan tevékenység, amely üzleti összefüggésben zajlik.

Az EUDR rendeletben szereplő „**piaci szereplő**” (2. cikk 15. pont) és „**kereskedelmi tevékenység keretében**” (2. cikk 19. pont) meghatározások együttes értelmezése alapján **bármely személy**, aki egy releváns terméket az EU-ban piacra helyez **értékesítés céljából** (átalakítva vagy anélkül), **ingyenes mintaként, feldolgozásra, kereskedelmi vagy nem kereskedelmi fogyasztók részére történő forgalmazás**, vagy **saját kereskedelmi**

tevékenysége során történő felhasználásra, köteles kellő gondossági nyilatkozatot benyújtani és megfelelni a kellő gondosságra vonatkozó követelményeknek.

3.3 Hogyan kell értelmezni az „előállító ország vonatkozó jogszabályai” kifejezést?

Az Európai Unió piacán kizárólag azok a releváns áruk és termékek hozhatók forgalomba, amelyek megfelelnek az EUDR rendelet 3. cikkében meghatározott mindhárom követelménynek együttesen, nevezetesen:

- 1) bizonyítottan erdőirtásmentesek (3. cikk (a) pont),
- 2) megfelelnek az előállító ország vonatkozó jogszabályainak (3. cikk (b) pont), valamint
- 3) kellő gondossági nyilatkozattal vannak ellátva (3. cikk (c) pont).

A „vonatkozó jogszabályok” magukban foglalhatják többek között a nemzeti jogszabályokat (beleértve a vonatkozó másodlagos jogot) és a joggyakorlatot, valamint a nemzeti jogban alkalmazandó nemzetközi jogot. Az EUDR rendelet a jogszabályi területek nem mindenre kiterjedő felsorolását adja, konkrét jogi aktusokat nem határoz meg, mivel ezek országonként eltérőek és módosulhatnak is.

A definíció szerint az EUDR rendelet 2. cikk 40. pont (a)–(h) alpontjaiban felsorolt jogszabályokat úgy kell értelmezni, hogy azok az előállítási terület jogállására vonatkoznak. Ezen túlmenően az egyes jogterületek esetében figyelembe kell venni az EUDR rendelet 1. cikk (1) bekezdés (a) és (b) pontjaiban rögzített célokat és értelmezési kereteket. Ennek megfelelően különösen az erdők védelmére, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vagy a biodiverzitás védelmére vonatkozó jogszabályok relevánsak.

A kockázatértékeléshez az EUDR rendelet 9. cikk (1) bekezdésének h) pontjában és a 10. cikkében foglaltak szerint megfelelő dokumentációra van szükség. Ilyen dokumentáció lehet például a hatósági hivatalos dokumentumok, szerződéses megállapodások, bírósági határozatok vagy hatásvizsgálatok és elvégzett ellenőrzések.

A piaci szereplőnek minden esetben biztosítania kell, hogy ezek a dokumentumok ellenőrizhetők és megbízhatóak legyenek, figyelembe véve a korrupciónak az előállító országhoz rendelt kockázatát.

3.4 Milyen kötelezettségei vannak a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek az ellátási lánc későbbi szakaszában?

Az ellátási lánc későbbi szakaszaiban tevékenykedő piaci szereplők olyan gazdasági szereplők, akik az I. mellékletben felsorolt, már kellő gondossági eljárás alá vont termékeket átalakítják egy másik, szintén az I. mellékletben szereplő terméké, vagy exportálják. Kötelezettségeik attól függően változnak, hogy kis- és középvállalkozásnak (kkv) minősülnek-e vagy sem.

A **kellő gondossági nyilatkozat benyújtásakor** a kkv-nak nem minősülő piaci szereplők hivatkozhatnak az ellátási lánc korábbi szakaszaiban elvégzett kellő gondossági eljárásra,

azáltal, hogy feltüntetik a referenciaszámot a releváns termék azon részei tekintetében, amelyekre a kellő gondosságot már alkalmazták. Ugyanakkor az EUDR rendelet **4. cikk (9) bekezdése alapján kötelesek meggyőződni arról, hogy a kellő gondossági eljárás megfelelően megtörtént**, valamint az EUDR rendelet **4. cikk (10) bekezdése értelmében jogi felelősséget viselnek az EUDR rendelet megsértése esetén**.

Megbizonyosodva arról, hogy a kellő gondossági eljárást korábban megfelelően elvégezték nem feltétlenül kell az ellátási lánc későbbi szakaszain tevékenykedő piaci szereplőknek szisztematikusan ellenőrizniük minden, az ellátási lánc korábbi szakaszaiban benyújtott kellő gondossági nyilatkozatot. Az ellátási lánc későbbi szakaszaiban működő kkv-nak nem minősülő piaci szereplő például ellenőrizheti, hogy a láncban előtte lévő piaci szereplők működtetnek-e naprakész és megfelelő kellő gondossági rendszert, amely tartalmazza a megfelelőségi kockázatok kezelésére és csökkentésére szolgáló arányos szabályzatokat, ellenőrzéseket és eljárásokat, valamint azt, hogy ezt rendszeresen és megfelelően alkalmazzák is.

Amennyiben a láncban feljebb lévő piaci szereplő nem minősül kkv-nak, a láncban utána következő piaci szereplő hivatkozhat egy független audit eredményeire, amelyeket a nem kkv-k kötelesek elvégezni a belső szabályzatok, ellenőrzések és eljárások fennállásának és rendszeres alkalmazásának igazolására (EUDR rendelet 11. cikk (2)(b) bekezdés).

A kockázatértékelése alapján azonban a láncban lejjebb lévő piaci szereplő dönthet úgy is, hogy meggyőződik arról, hogy minden **kellő gondossági nyilatkozat esetében** alkalmazták-e a kellő gondosság szerinti eljárást, figyelembe véve, hogy az EUDR rendelet 4. cikk (10) bekezdése értelmében továbbra is felelős azért, hogy a releváns termékek megfeleljenek.

Azon **releváns termékrészek tekintetében, amelyekre még nem végeztek kellő gondossági eljárást**, a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek teljes körű kellő gondosságot kell gyakorolniuk és kellő gondossági nyilatkozatot kell benyújtaniuk.

3.5 Milyen kötelezettségei vannak a kkv-nak minősülő piaci szereplőknek az ellátási lánc későbbi szakaszában? (ÚJ)

Az ellátási láncban lejjebb lévő piaci szereplők azok, akik az I. mellékletben felsorolt, már kellő gondossági eljárás alá vont termékeket átalakítanak egy másik, az I. mellékletben szereplő terméké, vagy egy ilyen terméket exportálnak.

Az ellátási láncban lejjebb lévő kkv piaci szereplők jogi felelősséget viselnek az EUDR rendelet megsértése esetén. Ugyanakkor, azon termékrészek tekintetében, amelyekre már elvégezték a kellő gondosságot, nem kötelesek:

- a) újból kellő gondossági eljárást lefolytatni azokra a termékrészekre, amelyekre már sor került ilyen eljárásra, illetve
- b) kellő gondossági nyilatkozatot benyújtani az Információs Rendszerben (EUDR rendelet 4. cikk (8) bekezdés).

Mindazonáltal **az illetékes hatóságok kérésére kötelesek rendelkezésre bocsátani a kellő gondossági nyilatkozatok referenciaszámát**, amelyeket az ellátási lánc korábbi szakaszaiban nyújtottak be.

Azon releváns termékrészek tekintetében, amelyekre még nem végeztek kellő gondosságot, a kkv piaci szereplőnek teljes körű kellő gondosságot kell gyakorolniuk és kellő gondossági nyilatkozatot kell benyújtaniuk.

3.6 Hozzáférhetnek-e az ellátási láncban lejjebb lévő piaci szereplők és nagykereskedők az Információs Rendszerben azokhoz a földrajzi elhelyezkedési adatokhoz, amelyeket az ellátási láncban feljebb lévő piaci szereplők a kellő gondossági nyilatkozataikban megadtak? (ÚJ)

Az ellátási láncban feljebb lévő piaci szereplők dönthetnek arról, hogy a kellő gondossági nyilatkozataikban szereplő földrajzi elhelyezkedési adatokat az Információs Rendszeren belül elérhetővé és láthatóvá teszik-e az ellátási láncban utánuk következő piaci szereplők számára a hivatkozott kellő gondossági nyilatkozatokon keresztül.

3.7 Mi történik, ha egy EU-n kívüli piaci szereplő helyez forgalomba egy releváns terméket vagy árut az EU piacán? Milyen feltételek mellett férhetnek hozzá az EU-n kívüli piaci szereplők az Információs Rendszerhez? (ÚJ)

Ha egy EU-n kívül letelepedett természetes vagy jogi személy hoz forgalomba releváns termékeket az EU piacán, akkor az EUDR rendelet 7. cikke szerint az Unióban letelepedett azon első természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely ezeket a releváns termékeket az uniós piacon forgalmazza, az EUDR rendelet értelmében vett piaci szereplőnek minősül.

Ebben az esetben tehát, az EUDR rendelet szerint két piaci szereplő lesz: egy, amely az EU-n kívül, és egy, amely az EU-n belül van bejegyezve.

Az EU-n kívüli piaci szereplők csak akkor férhetnek hozzá az Információs Rendszerhez, ha érvényes EORI számmal rendelkeznek. Ebben az esetben ugyanis a vámáru-nyilatkozat benyújtása előtt kellő gondossági vizsgálatot kell végezniük és kellő gondossági nyilatkozatot kell benyújtaniuk. Az Információs Rendszerhez piaci szereplőként férhetnek hozzá, nem pedig meghatalmazott képviselőként, mivel az EUDR rendelet 2. cikk (22) bekezdése szerint a meghatalmazott képviselőnek az EU-ban bejegyezettnek kell lennie.

3.8 Kik a kkv-nak nem minősülő kereskedők és milyen kötelezettségeik vannak?

A kkv-nak nem minősülő kereskedő olyan gazdasági szereplő, amely nem minősül az EUDR rendelet 2. cikkének 30. pontja szerinti kis- és középvállalkozásnak. Ez a rendelkezés a 2013/34/EU irányelv 3. cikkében szereplő fogalom meghatározásokra vonatkozik.

Ez tehát vonatkozik minden olyan nagyvállalatra, amely nem piaci szereplő és az I. mellékletben felsorolt termékeket forgalmaz a belső piacon, mint például a nagy szupermarketek vagy kiskereskedelmi láncok.

Az EUDR rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében a nagykereskedők kötelezettségei megegyeznek a kkv-nak nem minősülő, hazai piaci szereplőkével:

- a) kellő gondossági nyilatkozatot kell benyújtaniuk,
- b) ennek során támaszkodhatnak az ellátási láncban korábban elvégzett kellő gondosságra, de ebben az esetben az EUDR rendelet 4. cikk (9) bekezdésének rendelkezései vonatkoznak rájuk,
- c) az EUDR rendelet megsértése esetén felelősséggel tartoznak az ellátási láncban előttünk lévő piaci szereplő által elvégzett kellő gondosságért vagy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatért is.

3.9 Azok a kkv-nak nem minősülő gazdasági szereplők, amelyek fogyasztók (kiskereskedők) számára értékesítenek, kereskedőnek minősülnek? (ÚJ)

A kiskereskedelmi tevékenységet folytató gazdasági szereplő besorolása az EUDR rendelet szerint attól függ, hogy milyen tevékenységet végez a releváns termékekkel kapcsolatban. Amennyiben egy kiskereskedő természetes vagy jogi személyként kereskedelmi tevékenysége során releváns termékeket hoz forgalomba az EU piacán vagy exportál, akkor az EUDR rendelet értelmében "piaci szereplőnek" minősül. Ha azonban a kiskereskedő a beszállítói láncban a piaci szereplőtől eltérő személyként kereskedelmi tevékenysége során releváns termékeket bocsát rendelkezésre a piacon, akkor "kereskedőnek" minősül. A pontos besorolás tehát az adott gazdasági szereplő konkrét tevékenységétől függ.

3.10 Hogyan érinti az EUDR szerinti kkv-kat a 2013/34/EU irányelv 3. cikkének módosítása, amelyet az (EU) 2023/2775 felhatalmazáson alapuló irányelv vezetett be, és amely a kkv-k meghatározására szolgáló kritériumokat módosítja?

A **2013/34/EU irányelvben** módosított kis- és középvállalkozások meghatározására vonatkozó **méretküszöbök az EU-tagállamokban csak azután lépnek hatályba, hogy azokat a nemzeti jogba átültették.** Ezért az EUDR rendelet alkalmazása szempontjából a módosított méretkritériumok **az Európai Unióban székhellyel rendelkező vállalatokra csak akkor vonatkoznak, ha az adott tagállamban már megtörtént azok nemzeti jogba való átültetése.**

Fontos azonban megjegyezni, hogy az EUDR rendelet **38. cikk (3) bekezdése és annak 2026. június 30-i alkalmazási határideje szempontjából döntő jelentőségű, hogy egy piaci szereplő 2020. december 31-ig mikrovállalkozásnak vagy kisvállalkozásnak minősült-e.** Ez az EU-tagállamok **2013/34/EU irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályaitól,** valamint az abban meghatározott, **2020. december 31-én hatályos méretküszöböktől függ.**

Az eredeti **2013/34/EU irányelv** egyértelműen meghatározta, hogy **a közép vállalkozások olyan vállalkozások, amelyek nem minősülnek mikrovállalkozásnak vagy kisvállalkozásnak, és amelyek mérlegfordulónapjukon nem lépik túl az alábbi három kritérium közül legalább kettő határértékét:**

- (a) mérlegfőösszeg: 20 millió euró,
- (b) nettó árbevétel: 40 millió euró,
- (c) az üzleti év során foglalkoztatott átlagos munkavállalói létszám: 250 fő.

Az (EU) 2023/2775 felhatalmazáson alapuló irányelv módosította ezeket a küszöbértékeket oly módon, hogy a mérlegfőösszeg határa 25 millió euróra, a nettó árbevétel határa pedig 50 millió euróra emelkedett (lásd az (EU) 2023/2775 felhatalmazáson alapuló irányelv 1. cikk (3) bekezdését).

3.11 Ki a felelős az EUDR rendelet megsértése esetén? (ÚJ)

Minden piaci szereplő felelősséggel tartozik az általa az uniós piacon forgalomba hozott vagy exportált releváns termékek megfeleléséért. Az EUDR rendelet továbbá előírja, hogy a piaci szereplők (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedők) kötelesek az ellátási lánc mentén minden szükséges információt továbbítani.

A kkv-nak nem minősülő kereskedők szintén felelősséggel tartoznak az általuk az uniós piacon forgalmazott termékekért.

3.12 Lábon álló fa ill. kitermelési jogok esetében ki a piaci szereplő?

A lábon álló fa önmagában nem tartozik az EUDR rendelet hatálya alá. A szerződéses megállapodástól függően a kitermelés időpontjában a "piaci szereplő" lehet az erdőtulajdonos vagy a releváns termékek kitermelésére jogosult vállalkozás, attól függően, hogy ki hozza forgalomba a releváns terméket az EU piacán vagy exportálja azt onnan.

3.13 Hogyan vonatkozik az EUDR rendelet a vállalatcsoportokra? (ÚJ)

A kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek az EUDR rendelet 2. cikk (20) bekezdése értelmében „személyekre” vonatkoznak, függetlenül attól, hogy egy vállalatcsoport tagjai-e vagy sem.

oo0oo

4. FOGALMAK

Ezek a fogalommeghatározások képezik az EU-val kereskedelmi kapcsolatban álló harmadik országbeli vállalkozások és érdekelt felek, valamint az illetékes tagállami hatóságok kötelezettségeinek alapját.

4.1 Mit jelent a "globális erdőirtás"?

A "globális erdőirtás" az EUDR rendelet 2. cikkében foglalt fogalom meghatározással összhangban a világszerte (az EU-n belül és kívül egyaránt) zajló erdőirtás (azaz az erdő mezőgazdasági hasznosításra való átalakítása, függetlenül attól, hogy az ember okozta vagy sem).

Az erdőirtás és az erdőpusztulás az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenésének – korunk két legfontosabb globális környezeti válságának – fő mozgatórugói közé tartoznak.

Az erdőirtás és az erdőpusztulás fő oka világszerte a mezőgazdasági földterületek bővülése olyan áruk, mint a szója, marhahús, pálmaolaj, fa, kakaó, gumi vagy kávé előállítására miatt. Mint jelentős gazdaság és ezen áruknak a fogyasztója, az EU világszerte hozzájárul az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz. Az EU-nak felelőssége van tehát abban, hogy hozzájáruljon ezek megszüntetéséhez is.

Az "erdőirtásmentes" áruk és termékek előállításának és fogyasztásának előmozdításával, valamint a globális erdőirtásra és erdőpusztulásra gyakorolt uniós hatás csökkentésével az EUDR rendelet várhatóan csökkenteni fogja az EU által előidézett üvegházhatásúgáz-kibocsátást és a biológiai sokféleség csökkenését.

4.2 Mit jelent a "területegység"?

A területegység – az EUDR rendelet szerinti földrajzi elhelyezkedés tárgya – az EUDR rendelet 2. cikk (27) bekezdése szerint „adott ingatlanon található, az előállító ország joga által elismert földterület, ahol kellőképpen homogén körülmények vannak ahhoz, hogy összesített szinten értékelni lehessen az erdőirtásnak és az erdőpusztulásnak az adott földterületen előállított releváns árukhoz kapcsolódó kockázatát.”

Az EUDR rendelet alkalmazásában a legfontosabb tényező annak a földterületnek az azonosítása, amelyet az EU piacára szánt áruk előállítására használnak – nem szükséges felsorolni egy tulajdonos összes földterületét, ha azok egy részét nem az EUDR rendelet hatálya alá tartozó áruk előállítására használják, vagy az azokról származó terméket nem az EU piacára szánják.

4.3 Mely kritériumok vonatkoznak a fára?

Az EUDR rendelet 2. cikk (13) bekezdés b) pontjában szereplő, az „erdőirtásmentesség” meghatározására vonatkozó megfogalmazás („fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében”) külön kezeli a fát a többi termék kategóriától. Ez azt a benyomást keltheti, hogy a fa „különleges eset” és kérdéseket vet fel azzal kapcsolatban, hogy az EUDR rendelet 3. cikk a) pontjában szereplő „erdőirtás-mentesség” kritérium alkalmazandó-e a fára. A fának mindkét

kritériumnak meg kell-e felelnie – az erdőirtás és az erdőpusztulás tekintetében –, vagy csak az erdőpusztulásra vonatkozóan?

Az EUDR rendelet előírásainak való megfelelés érdekében a fának mindkét kritériumnak meg kell felelnie:

- a) olyan területről kell kitermelni, amelyet 2020. december 31. után nem érintett erdőirtás; és
- b) úgy kell kitermelni, hogy az ne idézzen elő erdőpusztulást 2020. december 31. után.

4.4 Mi a megengedhető fakitermelési mérték?

Ha egy erdőgazdálkodó piaci szereplő 2022-ben egy 100%-os borítottságú erdő 20%-át kitermeli és hagyja, hogy a terület természetes módon regenerálódjon, akkor a kitermelt fa megfelelne-e az előírásoknak? 30 év múlva, miután az erdő regenerálódik, sor kerülhet-e ugyanarra a műveletre ugyanazzal a következtetéssel az EUDR-megfelelőségre vonatkozóan?

Az EUDR rendelet értelmében az "erdőpusztulás" az erdővel borított területek szerkezeti megváltoztatása, amely a természetes erdők vagy természetes módon regenerálódó erdők ültetvényerdővé vagy egyéb fás területté történő átalakítását, valamint a természetes erdők telepített erdővé alakítását jelenti (EUDR rendelet 2. cikk (7) bekezdés).

Ez a meghatározás magában foglalja az Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) által meghatározott valamennyi erdőkategóriát, ezért az EUDR rendelet értelmében az erdőpusztulás bizonyos típusú erdők más típusú erdőkké vagy egyéb fás területekké történő átalakítását jelenti.

A fakitermelés többféle mértékben is megfelelő lehet, feltéve, hogy az nem eredményez az erdőpusztulás fogalommeghatározásának megfelelő átalakítást.

4.5 Hogyan kell értelmezni a „erdőpusztulás előidézése nélkül” kifejezést a „erdőirtásmentes” meghatározáson belül fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében? (ÚJ)

A „erdőirtásmentes” fogalom azon eleme, amely kifejezetten az erdőpusztulásra vonatkozik, előírja, hogy a fa „az erdőpusztulás előidézése nélkül került kitermelésre 2020. december 31. után” (EUDR rendelet 2. cikk (13) bekezdés b) pont). Az „előidézés” kifejezés oksági kapcsolatot teremt a fakitermelés és az erdőpusztulás folyamata között.

Ez tükrözi azt a tényt, hogy az erdők más folyamatok következtében is károsodhatnak, például éghajlatváltozás, betegségkitörések, tüzek stb. révén. Ezek a lehetséges erdőpusztulási formák kívül esnek az EUDR rendelet hatókörén. Az EUDR az erdőpusztulást olyan erdőszeti

tevékenységek vonatkozásában szabályozza, amelyek a fakitermeléshez és az azt követő erdőfelújításhoz kapcsolódnak.

A releváns termékek nem felelnének meg az EUDR rendelet előírásainak, ha olyan területről származnának, ahol a fakitermelési tevékenységek erdőpusztulást idéztek elő. A piaci szereplőknek a fakitermelés időpontjában rendelkezésre álló összes adatot és információt figyelembe kell venniük annak értékelésekor, hogy fennáll-e az erdőpusztulás előidézésének kockázata. Ilyen adatok lehetnek például: az érintett ország erdőgazdálkodási jogszabályai, erdőgazdálkodási tervek, felújítási tervek, a fakitermelés után tervezett tevékenységek, helyreállítási és természetvédelmi tervek, egyéb eljárások stb.

Ha az erdő leromlott állapota tartósan fennmarad, akkor minden olyan jövőbeli fakitermelés azon a területen, ahol a fakitermelési tevékenységek 2020. december 31. után erdőpusztulást idéztek elő, nem minősül „erdőirtásmentesnek” és így az ebből származó releváns termékek sem hozhatók forgalomba. Ezzel szemben, ha az adott erdő a későbbiekben regenerálódik, és állapotában nem jelentkezik strukturális változás, akkor az adott területen végzett ismételt fakitermelésből származó fa „erdőirtásmentesnek” tekinthető.

4.6 Hogyan kell értékelni, hogy egy fatermék mentes-e az erdőpusztulástól, és mely időszakot kell figyelembe venni? (ÚJ)

Az „erdőpusztulás” az erdővel borított területek olyan strukturális változását jelenti, amely magában foglalja a természetes vagy a természetesen regenerálódó erdők ültetvényerdőkké vagy egyéb fával borított területté való átalakítását, vagy a természetes erdők telepített erdőkké való átalakítását (EUDR rendelet 2. cikk (7) bekezdés).

Az „erdőirtásmentes” fogalom erdőpusztulásra vonatkozó elemének való megfelelés érdekében a piaci szereplőknek meg kell határozniuk, hogy az érintett terület erdőtípusa 2020. december 31-ét megelőzően természetes vagy természetesen regenerálódó erdőnek minősült-e (ez a két erdőtípus tartozik az „erdőpusztulás” meghatározása alá). Ezt követően

értékelniük kell, hogy a fakitermeléshez kapcsolódó erdőgazdálkodási tevékenységek, valamint a fakitermelés utáni tervezett intézkedések előidézhetik-e vagy előidéztek-e az erdőtípus olyan átalakulását, amely az „erdőpusztulás” kategóriájába tartozik.

Fontos figyelembe venni az érintett ország erdőgazdálkodási jogszabályait, beleértve a fenntartható erdőgazdálkodási terveket vagy a fenntartható fakitermelés jogi keretrendszerét, továbbá az erdő fakitermelés előtti állapotára, a fakitermelési módszerekre és azok várható hatásaira, a regenerációs eljárásokra, az egyéb tervezett erdővédelmi és helyreállítási intézkedésekre vonatkozó információkat és adatokat, valamint az EUDR rendelet 10. cikkében meghatározott kockázatértékelési kritériumokat.

Ha bizonyíték van arra, hogy a fakitermelési tevékenységek erdőpusztulást idézhetnek elő*, akkor az ilyen fatermékeket nem lehet forgalomba hozni, vagy forgalmazni és nem exportálhatók az EU piacáról kivéve, ha ezt a kockázatot megszüntetik, vagy elhanyagolható szintre csökkentik.

Amennyiben a fakitermelés időpontjában az adott terület tervezett végső hasznosítása (újraerdősítés vagy átalakítás) nem ismert, akkor fennáll annak a kockázata, hogy a fakitermelési tevékenységek erdőpusztulást idéznek elő. Emiatt, az ilyen fatermékeket nem lehet forgalomba hozni vagy forgalmazni és nem exportálhatók az EU piacáról kivéve, ha ezt a kockázatot megszüntetik, vagy elhanyagolható szintre csökkentik.

*Az erdőpusztulás előidézésének kockázatára utaló tényezők például:

- az erdőgazdálkodási tervek (vagy egyéb elérhető információk), amelyek arra utalnak, hogy a javasolt fakitermelési és felújítási tevékenységek nem elegendőek az erdőpusztulás megakadályozására az EUDR rendelet meghatározása szerint,
- a végrehajtott fakitermelési tevékenységek eltérnek a fenntartható erdőgazdálkodási tervben meghatározottaktól vagy az érintett ország jogi keretrendszeré által engedélyezettektől,
- a fakitermelés utáni ültetés és erdőgazdálkodási terv megfelel az EUDR rendeletben meghatározott „telepített” vagy „ültetvényerdő” kritériumainak, vagy
- a tervezett regenerációs intézkedések (pl. ültetés vagy magvetés) hiánya, illetve elégtelensége.

4.7 Erdőpusztulásmentesnek minősülhet-e egy fából készült termék, ha olyan erdőből származik, amely 2020. december 31. után strukturális változásokon ment keresztül, azonban ezek nem a fakitermelési tevékenység következményei?

Igen, amennyiben a 2020 utáni erdőpusztulást más folyamatok, például éghajlatváltozás, kórokozók okozta fertőzések vagy fakitermeléssel és erdőirtással össze nem függő tüzek

idéztek elő, úgy az adott földrészleten végzett fakitermelési tevékenységből származó termékek továbbra is erdőirtásmentesnek minősülhetnek, feltéve, hogy maga a fakitermelés nem vezetett erdőpusztuláshoz.

Ezekben az esetekben elengedhetetlen, hogy elegendő adat és bizonyíték álljon rendelkezésre annak igazolására, hogy az erdő állapotának változása a két vizsgált időszak között nem a fakitermelési tevékenység következménye.

Ezen túlmenően, ha a fakitermelés célja az erdő védelme – például vihar vagy tűz után károsodott faanyag kitermelése, illetve fertőzött fák kivágása a kártevők és betegségek terjedésének megelőzése érdekében –, akkor nem tekintendő úgy, hogy a fakitermelés erdőpusztulást „idézett elő”. Ilyen esetekben szintén fontos, hogy megfelelő mennyiségű adat és bizonyíték álljon rendelkezésre a fakitermelés tényleges céljának igazolására.

4.8 Bizonyos esetekben a fakitermelési tevékenység által előidézett „erdőpusztulás” okozására vonatkozó bizonyítékok nem feltétlenül válnak azonnal nyilvánvalóvá, miután egy faterméket forgalomba hoztak, forgalmaztak vagy exportáltak az Európai Unió piacáról.

Felelősségre vonható-e a piaci szereplő olyan eseményekért, amelyek a kellő gondossági nyilatkozat benyújtása után következnek be?

Az ilyen fatermékek erdőirtásmentesnek minősülnek-e?

Az érintett termékek nem felelnének meg az EUDR rendelet előírásainak, ha olyan területről származnak, ahol a fakitermelési tevékenységek erdőpusztulást idéztek elő a kellő gondossági nyilatkozat benyújtását megelőző időszakban.

A kellő gondossági nyilatkozat benyújtásával a piaci szereplő felelősséget vállal a kellő gondosságra vonatkozó eljárás elvégzéséért, valamint az érintett termékek EUDR rendelet 3. cikk a) és b) pontjában foglalt előírásoknak való megfeleléséért. Ennek során a piaci szereplőnek figyelembe kell vennie minden releváns információt és adatot, ideértve az EUDR rendelet 10. cikkben meghatározott kockázati tényezőkre vonatkozókat is.

A kellő gondossági kötelezettségek megsértése például akkor állapítható meg, ha a kockázatértékelési eljárást nem megfelelően végezték el, mert bizonyos releváns információk vagy meghatározott kritériumok – például az adott földrészlet fakitermelést követő hasznosítási tervei – figyelmen kívül maradtak.

Amennyiben megállapítást nyer, hogy a kellő gondossági eljárás nem volt megfelelő a releváns termékekre vonatkozóan, az ellátási láncban későbbi piaci szereplők vagy kereskedők nem hivatkozhatnak a már meglévő kellő gondossági nyilatkozatra.

Ezzel szemben, ha a kellő gondossági eljárást megfelelően hajtották végre, és a releváns termékek megfeleltek az előírásoknak a forgalomba hozatal időpontjában, akkor a termékek – valamint az azokból származó további termékek – megfelelőségi státusza nem változik meg olyan események következtében sem, amelyek a forgalomba hozatal vagy exportálás után következnek be, és amelyeket a kellő gondossági nyilatkozat benyújtásának időpontjában nem lehetett kockázati tényezőként azonosítani. Ezen események nem befolyásolják a piaci szereplő megfelelőségi státuszát sem.

4.9 Erdőpusztulásnak minősül az olyan tervezett telepítés ültetés vagy magvetés révén, amely fontos szerepet játszhat az erdők védelmében és helyreállításában?

Bizonyos erdőtípusok esetében a tervezett telepítés ültetés vagy magvetés révén hatékony és előnyben részesített módszere lehet az erdők helyreállításának, különösen természeti események (például viharok, tüzek) után, illetve invazív idegenhonos fajok, kártevők vagy betegségek elleni védekezési intézkedések révén. Emellett fontos szerepet tölthet be a felújítás elősegítésében kedvezőtlen környezeti feltételek esetén is, például gyenge minőségű talajon, szárazság vagy fagy hatásának kitett területeken, illetve olyan régiókban, ahol az éghajlatváltozás következményei már érzékelhetők.

Ezért, bár az EUDR rendelet értelmében a természetes erdők vagy természetes úton regenerálódó erdők ültetvényerdővé alakítása „erdőpusztulásnak” minősülne, a „ültetvényerdő” fogalmának meghatározása kifejezetten kizárja a védelem vagy az ökoszisztéma helyreállítása céljából telepített erdőket, valamint az ültetéssel vagy magvetéssel létrehozott erdőket, amelyek vágásérettségi korban természetesen regenerálódó erdőkre hasonlítanak vagy fognak hasonlítani.

Ez a kivétel logikusan a „telepített erdőkre” is alkalmazandó.

4.10 Hogyan kell alkalmazni a „helyben ezeket a küszöbértékeket elérni képes fák” kifejezést?

Hogyan kell értelmezni a „helyben ezeket a küszöbértékeket elérni képes fák” kitételel a faállomány magasságára és lombkorona-borítására vonatkozóan az EUDR rendelet 2. cikk (4) bekezdésében szereplő „erdő” meghatározásával összefüggésben?

Amennyiben a fás vegetáció már elérte vagy várhatóan eléri a 10%-os lombkorona-borítottságot olyan fafajok esetében, amelyek magassága vagy várható magassága legalább 5 méter, azt az Élélmezési és Mezőgazdasági Világszervezet (FAO) meghatározása alapján „erdőként” kell besorolni.

Például azok a fiatal faállományok, amelyek jelenleg még nem, de várhatóan elérik a 10%-os lombkorona-borítottságot és az 5 méteres faállomány magasságot, az „erdő” fogalom hatálya

alá tartoznak. Ugyanez vonatkozik az átmenetileg fátlan területekre is feltéve, hogy az adott terület elsődleges rendeltetése továbbra is az erdő marad.

4.11 Milyen az erdőket érintő használatváltozás felel meg az EUDR rendelet előírásainak? Az EUDR rendelet 2. cikk (3) bekezdése szerint az erdőirtás az erdők mezőgazdasági használatra történő átalakítása. Az erdőket érintően van-e olyan más földhasználat változás, amely megfelel az EUDR rendelet előírásainak?

Az EUDR rendelet értelmében az erdőirtás az erdők mezőgazdasági célú átalakítását jelenti. Más célú átalakítások, például városfejlesztési vagy infrastruktúra beruházások nem tartoznak az erdőirtás fogalmába. Például egy olyan, erdőből származó faanyag, amelyet útépítés miatt jogszerűen termeltek ki, megfelel az EUDR rendelet előírásainak.

4.12 Vajon egy természeti katasztrófa erdőirtásnak számít?

Az „erdőirtás” EUDR rendelet szerinti fogalommeghatározása magában foglalja az erdők mezőgazdasági célú átalakítását függetlenül attól, hogy az ember okozta vagy sem, ebbe a természeti katasztrófák is beleértendők. Az a tűzvész sújtotta erdőterület, amelyet ezt követően (2020.12.31. után) mezőgazdasági földterületté alakítanak, az EUDR rendelet értelmében erdőirtásnak minősül. Ebben a konkrét esetben a piaci szereplőknek tilos lenne az EUDR rendelet hatálya alá tartozó árukat beszerezniük az adott területről (de nem az erdőtüz miatt). Ezzel szemben, ha az érintett erdő előbb felújul, majd egy piaci szereplő fát szerez be az erdőből, az már nem minősülne erdőirtásnak.

4.13 Az EUDR rendelet hatálya alá tartoznak-e az „egyéb fás területek” vagy más ökoszisztémák?

Az EUDR rendelet az Élelmezési és Mezőgazdasági Világszervezet (FAO) meghatározása szerint „erdő” fogalmát használja. Ez a definíció négy milliárd hektár erdőt foglal magában – amely a mezőgazdaság által még nem használt lakható szárazföldek többségét jelenti –, és kiterjed a nemzeti jogszabályokban szavannáknak, vizes élőhelyeknek és egyéb értékes ökoszisztémáknak minősített területekre is.

Az EUDR rendelet hatálybalépésétől számított egy éven belül elvégzendő első felülvizsgálat értékelni fogja a hatály „egyéb fás területekre” történő kiterjesztésének hatását. Az EUDR rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül elvégzendő második felülvizsgálat pedig az EUDR rendelet „erdőktől” és „egyéb fás területektől” eltérő ökoszisztémákra való kiterjesztésének hatását fogja vizsgálni.

Az elsődleges vagy természetes módon regenerálódó erdő telepített erdővé vagy egyéb fás területté történő átalakítás már jelenleg is része az „erdőpusztulás”

fogalommeghatározásának, ennek megfelelően az ilyen átalakított földterületről származó fatermékek nem hozhatók forgalomba az EU-ban, illetve nem exportálhatók.

4.14 A gumitermesztés az EUDR rendelet szerint „mezőgazdasági hasznosításnak” minősül? (ÚJ)

Igen, a gumitermesztés az EUDR rendelet értelmében a „mezőgazdasági ültetvény” fogalmába tartozik, amely „olyan földterület, amelyen mezőgazdasági termelési rendszerek faállománya - így például gyümölcsfaültetvények, olajpálma-ültetvények, olajfaültetvények, valamint a haszonnövényeket lombkorona alatt termesztő agrár-erdészeti rendszerek – található”. Ez a meghatározás minden olyan ültetvényt magában foglal, amelyen releváns árukat termelnek, kivéve a fát. A mezőgazdasági ültetvények nem minősülnek erdőnek az EUDR rendelet szerint. Ennek megfelelően, egy erdő helyére telepített gumiültetvény tehát erdőirtásnak minősül az EUDR rendelet alapján.

ooo

5. KELLŐ GONDOSSÁG

5.1 Milyen kötelezettségeim vannak uniós piaci szereplőként?

Általános szabályként a piaci szereplőknek (és a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek) létre kell hozniuk és fenn kell tartaniuk egy, a kellő gondosság elvén alapuló rendszert, amely három egymásra épülő lépésből áll.

Első lépésként be kell gyűjteniük az EUDR rendelet 9. cikkben hivatkozott releváns árura vagy releváns termékre vonatkozó információkat, amelyet forgalomba kívánnak hozni (illetve a kkv-nak nem minősülő kereskedők elérhetővé kívánnak tenni) az EU piacán vagy exportálni kívánnak onnan, "szabad forgalomba bocsátás" vagy a "kivitel" vámeljárási keretében., Ezen releváns információk alatt értve a mennyiséget, a beszállítót, az előállító országot, bizonyítékokat a jogszerű kitermelés/előállítás igazolására és egyéb adatokat. Kulcsfontosságú követelmény a releváns áru előállításának helyét jelentő területegységek földrajzi helymeghatározási koordinátáinak begyűjtése, valamint az előbb felsorolt releváns információk – termék, KN-kód, mennyiség, előállító ország, koordináták – megadása az információs rendszeren keresztül benyújtandó kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban.

Ha a piaci szereplő (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedő) nem tudja összegyűjteni a szükséges információkat, tartózkodnia kell az érintett termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalától (vagy a nem kkv-kereskedők esetében a forgalmazástól) vagy annak kivitelétől. Ennek elmulasztása az EUDR rendelet megsértését eredményezné, ami potenciális szankciókat vonhat maga után.

A második lépésben a vállalkozásoknak az összegyűjtött információkat a kellő gondosság elvére alapozott kockázatértékelési eljárásaik keretében kell ellenőrizniük és értékelniük, hogy felmérjék a nem megfelelő termékek ellátási láncba kerülésének kockázatát, figyelembe véve az EUDR rendelet 10. cikkben meghatározott kritériumokat. A piaci szereplőknek be kell mutatniuk, miként vetették össze az információkat a kockázatértékelési kritériumokkal, valamint hogyan állapították meg a kockázat mértékét.

A harmadik lépésben, amennyiben a második lépés során a nem megfelelés kockázata nem elhanyagolható mértékű, megfelelő és arányos kockázatcsökkentő intézkedéseket kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy a kockázat elhanyagolható szintre csökkenjen, figyelembe véve az EUDR rendelet 11. cikkben leírt kritériumokat. Ezen intézkedéseket megfelelően dokumentálni kell.

Azoknak a piaci szereplőknek, akik kizárólag alacsony kockázatúként besorolt területekről származó árut szereznek be, egyszerűsített kellő gondossági kötelezettségeknek kell eleget tenniük. Az EUDR rendelet 13. cikke értelmében az információkat a 9. cikknek megfelelően kell gyűjteniük, de nem kell elvégezniük a kockázatértékelést és -csökkentést (10. és 11. cikk) kivéve, ha a piaci szereplő olyan releváns információhoz jut, vagy olyan információra hívják fel a figyelmét – beleértve az EUDR rendelet 31. cikk alapján benyújtott megalapozott aggályokat –, amely arra utal, hogy az érintett termékek nem felelnek meg az EUDR rendeletnek (13. cikk (2) bekezdés).

5.2 Mit jelent a "meghatalmazott képviselő"?

Az EUDR rendelet 6. cikke szerint a piaci szereplő vagy a kereskedő megbízhatja a meghatalmazott képviselőt, hogy a nevében nyújtsa be a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot. Ebben az esetben a piaci szereplő vagy a kereskedő továbbra is felelős marad az érintett termékek megfelelőségéért.

Ha a piaci szereplő természetes személy vagy mikroállalkozás, megbízhatja az ellátási láncban utána következő piaci szereplőt vagy kereskedőt, hogy meghatalmazott képviselőként járjon el az ő nevében, feltéve, ha a meghatalmazott nem egy természetes személy vagy mikroállalkozás. Ebben az esetben továbbra is a megbízó piaci szereplő felelős a termék megfelelőségéért.

Az EUDR rendelet 2. cikk (22) bekezdése szerint a meghatalmazott képviselő az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki írásbeli meghatalmazást kapott a piaci szereplőtől vagy kereskedőtől.

5.3 Eljárhatnak-e az anyavállalatok kellő gondossággal leányvállalataik nevében?

A vállalatcsoport (anyavállalat és leányvállalatai) belső szervezetét és kellő gondossági politikáját az EUDR rendelet nem szabályozza. A releváns terméket forgalomba hozó, forgalmazó vagy exportáló piaci szereplő vagy kereskedő felelős a termék megfelelőségéért

és az EUDR rendeletnek való általános megfelelésért. Ennek megfelelően az ő neve szerepel a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban, és az EUDR rendelet értelmében továbbra is teljes felelősséggel tartozik.

5.4 Mi a helyzet a termékek újrabehozatalával?

Milyen kötelezettségeim vannak a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatommal kapcsolatban, ha olyan terméket hozok be újra, amelyet korábban az EU-ból exportáltak?

Amennyiben egy piaci szereplő (vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedő) újrainportál egy korábban exportált terméket, és azt "szabad forgalomba bocsátás" vámeljárás alá vonja, ugyanazok a kötelezettségek vonatkoznak, mintha a terméket első alkalommal hozták volna forgalomba. Kivitelkor a termék elveszíti "uniós áru" vámjogi státusát és így a termék új terméknek minősül, amikor később újra forgalomba hozzák vagy újra forgalmazzák. A kellő gondosságra vonatkozó, már meglévő nyilatkozatok azonban segíthetik a piaci szereplőt a kellő gondosság gyakorlásában.

5.5 Mely vámeljárások érintettek?

A "szabad forgalomba bocsátás" vagy "kivitel" vámeljáráson kívüli eljárások (pl. vámraktározás, aktív feldolgozás, ideiglenes behozatal stb.) alá vont releváns termékek nem tartoznak az EUDR hatálya alá.

5.6 Az EU-n kívül előállított termékek forgalomba hozatalához szükséges vámkezelés? Egy vámáru-nyilatkozat elegendő dokumentációnak minősül ebben az összefüggésben? (ÚJ)

Igen, az EU-n kívül előállított releváns áruk vagy releváns termékek forgalomba hozatala előtt vámkezelés szükséges.

Ebben az összefüggésben kizárólag a vámáru-nyilatkozat minősül megfelelő bizonyítéknak, ha közvetlenül kapcsolható az adott termékhez. Sem a hajóraklevél, sem más kereskedelmi vagy logisztikai dokumentum nem tekinthető elegendő igazolásnak.

5.7 Mi a tanúsítási vagy hitelesítési rendszerek szerepe?

A tanúsítási rendszereket az ellátási lánc tagjai használhatják kockázatértékelésük elősegítésére, amennyiben a tanúsítás kiterjed az EUDR rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges információkra. Azoknak a piaci szereplőknek és kereskedőknek, amelyek nem kkv-k, továbbra is kellő gondossággal kell eljárniuk, és továbbra is felelősek maradnak a jogsértésekért.

5.8 Milyen hosszú ideig kell megőrizni a dokumentációt? (ÚJ)

Mennyi ideig köteles a piaci szereplő megőrizni a kellő gondosság elvén alapuló vizsgálat elvégzéséhez felhasznált dokumentációt?

A kkv-nak minősülő kereskedőknek is meg kell őrizniük az általuk forgalomba hozott vagy forgalmazott, illetve exportált releváns termékekkel kapcsolatos információkat?

Mikortól számítandó ez az időszak?

A piaci szereplők kötelesek az EU piacán történő forgalomba hozatal vagy export dátumától számított öt évig gyűjteni, rendszerezni és megőrizni az EUDR rendelet 9. cikke alapján összegyűjtött információkat és az azokhoz kapcsolódó bizonyítékokat.

Az EUDR rendelet 10. cikk (4) és 11. cikk (3) bekezdései alapján a piaci szereplőknek képesnek kell lenniük igazolni, hogy a kellő gondosság elvét hogyan alkalmazták, illetve milyen kockázatcsökkentő intézkedéseket hoztak kockázat azonosítása esetén. Az ezekkel az intézkedésekkel kapcsolatos dokumentációt legalább öt évig meg kell őrizni a kellő gondossági vizsgálat elvégzését követően.

A piaci szereplők kötelesek továbbá a kellő gondossági nyilatkozatokat is megőrizni öt évig, attól a dátumtól számítva, amikor a nyilatkozatot benyújtották az Információs Rendszerben, ami megelőzi a termék EU piacán történő forgalomba hozatalát vagy exportját.

E tekintetben a kkv-nak nem minősülő kereskedőkre ugyanazok a kötelezettségek vonatkoznak, mint a piaci szereplőkre.

A kkv-kereskedőknek legalább öt évig kell megőrizniük az EUDR rendelet 5. cikk (3) bekezdésében felsorolt információkat, beleértve a kellő gondossági nyilatkozatok hivatkozási számait, attól a dátumtól számítva, amikor a releváns termékeket az EU piacán forgalmazták vagy onnan exportálták.

5.9 Melyek az "elhanyagolható kockázatú termékek" kritériumai?

Az "elhanyagolható kockázat" a forgalomba hozandó vagy exportálandó releváns termékekre vonatkozó kockázati szintet jelent. Ezt akkor állapítják meg, ha a termékre vonatkozó specifikus és általános információk teljes körű értékelése, valamint szükség esetén a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedések alkalmazása után az áruk vagy termékek esetében nem merül fel, hogy nem felelnek meg az EUDR rendelet 3. cikk (a) vagy (b) pontjának.

5.10 Mentességet élveznek-e az "elhanyagolható kockázatú termékek"?

Értelmezhetjük-e az EUDR 2. cikkének (26) bekezdése szerinti elhanyagolható kockázatot az EUDR 10. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy, mint egy EUDR mentességi kritérium?

Nem. A piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők csakis kellő gondosság elvégzése révén juthatnak olyan következtetésre, hogy a "kockázat elhanyagolható" (amely a

releváns termékek forgalomba hozatalának, forgalmazásának vagy kivitelének előfeltétele) (az EUDR rendelet 4. cikk (1) bekezdése szerint). A kellő gondosság elvégzése az EUDR rendelet értelmében a piaci szereplők és kereskedők alapvető kötelezettsége, amelyre semmilyen mentesség nem vonatkozik.

Fontos! Az "elhanyagolható kockázat" kritérium nem vonatkozik az árukra (az EUDR rendeletben nincs árunkénti "kockázati állapot").

**5.11 Adott országból származó áruk tekinthetők-e "elhanyagolható kockázatúnak"?
Adott országból származó pálmaolaj, gumi, kávé, kakaó vagy fa "elhanyagolható kockázatúnak" tekinthető-e?**

Nem. Lásd előző kérdés (5.10).

5.12 Amikor az „erdőirtásmentes” követelménynek való megfelelést ellenőrzik, mely időpontra kell az ellenőrzéseknek összpontosítani? (ÚJ)

Annak megállapítása, hogy egy adott termék hozzájárult-e az erdőirtáshoz, visszamenőleges vizsgálattal történik. Ennek során azt ellenőrzik, hogy a termőterület korábban erdő volt-e (a 2. cikkben meghatározott definíció szerint) az EUDR rendelet által meghatározott határidő, azaz 2020. december 31. óta.

5.13 Milyen termékek esetében szükséges dokumentáció a piaci szereplők és kereskedők kellő gondossági kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben? (ÚJ)

Dokumentáció csak az EUDR rendelet hatálya alá tartozó termékek esetében szükséges (az I. mellékletben felsorolt KN-kódok szerint). Nem szükséges dokumentáció azokhoz a termékekhez, amelyek olyan árukból készültek, amelyek nem tartoznak az EUDR rendelet hatálya alá (vagyis nincsenek felsorolva az I. mellékletben).

5.14 Mikor kell a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek elkészíteniük első éves jelentésüket az EUDR rendelet 12. cikk (3) bekezdése alapján? (ÚJ)

Az EUDR rendeletet 2025. december 30-tól kell alkalmazni (mikro- és kisvállalkozások esetében 2026. június 30-tól). Az EUDR rendelet 12. cikk (3) bekezdése előírja, hogy az érintett vállalkozásoknak évente jelentést kell közzé tenniük tevékenységeikről a rendelet követelményeinek való megfelelés érdekében. Mivel az EUDR rendelet előírásai először 2026-ban lépnek életbe, az első jelentést (amely a 2026-os évet fedi le) 2026. december 30. után kell közzétenni.

Azok a piaci szereplők, amelyek már beszámoltak az EUDR rendelet 12. cikk (3) bekezdésében szereplő releváns elemekről más uniós jogszabályok, például az EU vállalati fenntarthatósági és átvilágítási irányelve az CSRD (EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive) alapján, nem kötelesek ezeket az információkat ismételtelen jelenteni.

5.15 Lesz-e sablon a kellő gondossági nyilatkozathoz, amelyet az EUDR rendelet hatálya alá tartozó hét ágazat szereplőinek ki kell tölteniük? (ÚJ)

A piaci szereplők és kereskedők kellő gondossági nyilatkozatának sablonja minden ágazat esetében egységes. Ez az EUDR rendelet II. mellékletében található, és erre épül az Információs Rendszerben (IS) található űrlap. A kellő gondossági nyilatkozat kizárólag az IS-ben tehető meg.

5.16 Lesz-e előre meghatározott formátum vagy kérdéslista a kellő gondosság elvégzéséhez? (ÚJ)

Nem. A piaci szereplőknek és kereskedőknek az EUDR rendelet 8., 9., 10. és 11. cikke szerint kell teljesíteniük kellő gondossági kötelezettségeiket. A releváns termékek piacra helyezésének, forgalmazásának vagy exportálásának előfeltétele, hogy a kockázat nemleges, vagy csak elhanyagolható mértékű legyen.

Fontos megjegyezni, hogy a kellő gondosság nem csupán egy „kipipálandó feladat”, hanem egy olyan rendszer, amely az adott piaci szereplő vagy kereskedő kereskedelmi tevékenységének jellemzőitől, összetettségétől, és az ellátási láncától is függ, azzal, hogy az EUDR rendeletben előírt lépések (információgyűjtés, kockázatértékelés és kockázatcsökkentés, összhangban a 9., 10. és 11. cikkel) maradéktalanul teljesüljenek.

5.17 Regisztrálniuk kell-e a piaci szereplőknek és kereskedőknek (vagy meghatalmazott képviselőiknek) az Információs Rendszerben, ha az EU piacán akarnak termékeket forgalomba hozni, forgalmazni vagy exportálni? (ÚJ)

Igen, a piaci szereplőknek és kereskedőknek regisztrálniuk kell, ha az EUDR rendelet alapján kellő gondossági nyilatkozatot kell benyújtaniuk. Alternatív megoldásként igénybe vehetik egy meghatalmazott képviselő szolgáltatásait, aki szintén köteles regisztrálni a rendszerben ilyen minőségben.

5.18 Kiad-e a Bizottság további részleteket a műholdképes eszközökről (például a minimális felbontásról), amelyeket a releváns termékek megfelelőségének ellenőrzésére kell használni? (ÚJ)

Bár a távérzékelési eszközök nagyban segíthetik a piaci szereplőket és kereskedőket kellő gondossági kötelezettségeik teljesítésében (azaz annak igazolásában, hogy egy termék erdőirtásmentes), valamint a tagállami hatóságokat az ellenőrzések során, az EUDR rendelet nem ír elő kötelezően használandó műholdképes eszközöket, sem követelményt az erdőirtás hiányának dokumentálására.

5.19 Milyen gyakran kell a kellő gondosságról szóló nyilatkozatokat benyújtani az Információs Rendszerbe, és egy nyilatkozat lefedhet-e több szállítmány/tételt? Mi

a helyzet, amikor a releváns termékek egymást követően kerülnek piacra egy bizonyos időszak alatt? (ÚJ)

A kellő gondosságról szóló nyilatkozat több fizikai tételt/szállítmányt is lefedhet. Ilyen esetekben a piaci szereplő (vagy nem kkv-kereskedő, lásd az EUDR rendelet 5. cikk (1) bekezdését) köteles megerősíteni, hogy a kellő gondosságot minden olyan termékre vonatkozóan elvégezte, amelyeket az unió piacán kíván forgalomba hozni, forgalmazni vagy exportálni, és hogy nem, vagy csak elhanyagolható kockázatot talált arra vonatkozóan, hogy a termékek nem felelnek meg az EUDR rendelet 3. cikk (a) vagy (b) pontjának (II. melléklet). Emellett az piaci szereplő vállalja a felelősséget a releváns termékek EUDR rendelet 3. cikkével való megfeleléséért (EUDR rendelet 4. cikk (3) bekezdés).

Ezenkívül figyelembe kell venni a jogi követelményeket és gyakorlati szempontokat is:

1. Az összes releváns, az unió piacán forgalomba hozott, forgalmazott vagy exportált termék mennyiségét le kell fedni egy kellő gondosságról szóló nyilatkozattal (EUDR rendelet 3. cikk (c)), és ezt a nyilatkozatot a releváns termékek bármely tételének/szállítmányának forgalomba hozatala, forgalmazása vagy exportálása előtt be kell nyújtani (EUDR rendelet 4. cikk (2)).
2. Amint a kellő gondosságról szóló nyilatkozat által lefedett termékmennyiséget teljes egészében forgalomba hozták vagy exportálták, a piaci szereplőnek új nyilatkozatot kell benyújtania a további mennyiségekre vonatkozóan.
3. Az EUDR rendelet 12. cikk (2) bekezdésével összhangban a piaci szereplőknek évente felül kell vizsgálniuk a kellő gondossági rendszerüket. Ezért egy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat nem terjedhet ki egy évnél hosszabb időszak alatt forgalomba hozott vagy exportált szállítmányokra/tételekre a nyilatkozat benyújtásának időpontjától számítva. Emellett egy hosszabb időszak megnehezítheti a bejelentett termékek és a ténylegesen forgalomba hozott vagy exportálni tervezett termékek közötti megfelelés igazolását.
4. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal a piaci szereplő megerősíti, hogy minden releváns termékre elvégezte a kellő gondosságot, amelyeket az unió piacán kíván forgalomba hozni, elérhetővé tenni vagy onnan exportálni, és hogy nem, vagy csak elhanyagolható kockázat áll fenn a termékek nem megfelelésével kapcsolatban. Ezért alapvetően a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatnak olyan árukra kell kiterjednie, amelyek már előállításra kerültek, azaz a megfelelő földterületen termesztették, betakarították, onnan szerezték be, vagy állattartó telepeken neveltek. Más szóval, a piaci szereplőknek képesnek kell lenniük a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot a meglévő árukhoz kapcsolni.
5. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban bejelentett termékmennyiségeknek meg kell egyezniük azokkal a mennyiségekkel, amelyekre a piaci szereplő a kellő gondossági vizsgálatot elvégezte, és amelyeket az unió piacán kíván forgalomba hozni, forgalmazni vagy exportálni. Az illetékes hatóság kérésére a piaci szereplőknek képesnek kell lenniük

bizonyítani ezt az egyezőséget a kellő gondossági rendszerükben, amelyet az EUDR rendelet 12. cikkével összhangban hoztak létre.

Hacsak az egyszerűsített kellő gondosság nem alkalmazható (EUDR rendelet 13. cikk), a piaci szereplőnek bizonyítania kell, hogy az EUDR rendelet 10. cikk (2) bekezdése szerint értékelte a nem megfelelés kockázatát (az erdőirtásmentesség és a jogszerűség követelményeit illetően) minden termék esetében, és hogy ez a kockázat elhanyagolható a bejelentett termékek tekintetében.

A fent említett megfelelés igazolására vonatkozó nyilvántartásokat a termékek (utolsó) forgalomba hozatalának vagy kivitelének dátumától számítva 5 évig meg kell őrizni, és azokat az illetékes hatóság kérésére rendelkezésre kell bocsátani (EUDR rendelet 9. cikk).

Amennyiben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban bejelentett mennyiséget nem hozták teljes egészében forgalomba, nem forgalmazták vagy nem exportálták, a piaci szereplőnek megfelelő nyilvántartást kell vezetnie, amely magyarázatot ad a bejelentett és a ténylegesen forgalomba hozott, forgalmazott vagy exportált mennyiség közötti különbségre. Ezt a nyilvántartást szintén 5 évig kell meg őrizni, és az illetékes hatóság kérésére rendelkezésre kell bocsátani (EUDR rendelet 9. cikk).

6. Egy egyedi kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat és annak geolokációs adatai nem haladhatják meg az Információs Rendszerbe történő feltöltéshez megállapított ésszerű méretkorlátot (25 MB).
7. Ha egy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat több tételt/szállítmányt fed le, ez a komplexitás növelheti a nem megfelelés kockázatát a piaci szereplő számára. A piaci szereplő teljes felelősséggel tartozik minden tétel/szállítmány megfeleléséért, valamint a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban szereplő információk, az előállító ország és valamennyi érintett terület egység geolokációs adatainak helyességéért.

Ez a nagy fokú összetettség releváns lehet az illetékes hatóságok által alkalmazott kockázatalapú megközelítés szempontjából, amely meghatározza az általuk elvégzendő ellenőrzéseket (EUDR rendelet 16. cikk). Amennyiben indokolt, a nem megfelelés miatti ideiglenes intézkedések vagy szankciók a kellő gondossági nyilatkozat által lefedett összes termékre kiterjedhetnek, beleértve a különálló tételekben/szállítmányokban lévőket is.

5.20 Mi a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat (DDS) benyújtásának legkésőbbi időpontja? (ÚJ)

Az EUDR rendelet 4. cikk (1) bekezdése szerint a piaci szereplők kötelesek az EUDR rendelet 8. cikkével összhangban kellő gondosságot gyakorolni a releváns termékek forgalomba hozatala vagy exportálása előtt annak igazolására, hogy a termékek megfelelnek az EUDR rendelet 3. cikkének. Ugyanez vonatkozik a kkv-nak nem minősülő kereskedőkre is az EUDR rendelet 5. cikk (1) bekezdése alapján.

Az uniós piacra belépő (importált) vagy az uniós piacról kilépő (exportált) releváns termékek esetében a DDS hivatkozási számát elérhetővé kell tenni a vámhatóságok számára. Ennek érdekében a vámáru-nyilatkozatot benyújtó személynek fel kell tüntetnie a DDS hivatkozási számát az adott termékre vonatkozó vámáru-nyilatkozatban, az EUDR rendelet 26. cikkének megfelelően.^[1] Ezért a DDS-t be kell nyújtani, és a DDS hivatkozási számát meg kell szerezni még a vámáru-nyilatkozat benyújtása előtt.

Ha egy DDS több szállítmányt/tételt fed le, ugyanaz a DDS hivatkozási szám több vámáru-nyilatkozatban is feltüntethető, amennyiben az EUDR rendelet jogi követelményei – különösen az 5.1. kérdésben említettek – teljesülnek.

Az EU-n belül előállított áruk esetében a forgalomba hozatal pontos időpontja az, amikor a termék fizikailag elérhetővé válik az Unió piacán (vagyis az áru előállításra került, és származtatott termék esetén a gyártása befejeződött), és amikor azt a piacon forgalmazásra, fogyasztásra vagy felhasználásra kínálják, és legalább két jogi vagy természetes személy megállapodást köt, amelyben a piaci szereplő vállalja az adott termék rendelkezésre bocsátását. Ez az egyezés történet ellenérték fejében vagy térítésmentesen is.

Erdészeti példával szemléltetve a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot legkésőbb akkor kell benyújtani, amikor mindkét feltétel teljesül:

- i) a kitermelt rönkök rendelkezésre állnak, és
- ii) a kitermelt rönkök adásvételi/szállítási megállapodása véglegesítésre került, vagyis megállapodtak azok egy harmadik fél – például egy fűrészüzem – részére történő szállításáról.

Ez a dátum független a faanyag kifizetésének időpontjától, az első szállítás dátumától vagy a tulajdonjog átruházásának időpontjától.

^[1] A közép- és hosszú távú tervek szerint lehetőség nyílik majd a vámáru-nyilatkozatok és a DDS egyidejű benyújtására az EUDR rendelet 28. cikk (2) bekezdése szerinti elektronikus felületen keresztül. Ez az opció azonban egyelőre nem áll rendelkezésre, így jelen dokumentumban nem kerül részletezésre. Külön iránymutatás és GYIK készül majd ebben a témában a megfelelő időben.

°°°°

6. ORSZÁGÉRTÉKELÉS ÉS PARTNERSÉGEK

6.1 Mit jelent az országokat összehasonlító teljesítményértékelési rendszer?

A Bizottság egy teljesítményértékelési rendszert működtet, amely az országokat vagy azok egyes részeit három kockázati kategóriába (magas, alacsony és átlagos) sorolja aszerint, hogy az adott terület milyen mértékben jelent kockázatot az erdőirtástól nem mentes áruk előállítása szempontjából.

Az országok vagy részeik kockázati státuszának meghatározását az EUDR rendelet 29. cikke rögzíti, amely meghatározza az értékelési kritériumokat. Az EUDR rendelet 29. cikk (2) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy módszertant, és tegye közzé az országok vagy azok részeinek besorolását, legkésőbb 18 hónappal a rendelet hatálybalépését követően, amikor is a rendelet fő kötelezettségei érvénybe lépnek. Az értékelésnek objektív és átlátható elemzésen kell alapulnia, amely figyelembe veszi a legfrissebb tudományos bizonyítékokat, nemzetközileg elismert forrásokat, valamint a helyszínen ellenőrzött információkat.

6.2 Mi a teljesítményértékelés módszertana?

A módszertan jelenleg kidolgozása alatt van, amelyet a több érdekelt felet tömörítő erdőirtási platform jövőbeni ülésein, illetve más releváns üléseken fogják ismertetni.

6.3 Hogyan járulhatnak hozzá ehhez az érdekelt felek? Hogyan vehetnek részt a termelő országok és más érintettek a benchmarking folyamatban, és hogyan kerülnek majd értékelésre, ellenőrzésre és felhasználásra a termelő országok és a más érintettek által szolgáltatott információk?

Az EUDR rendelet 29. cikk (5) bekezdése szerint a Bizottságnak egyedi, célzott párbeszédet kell folytatnia minden olyan országgal, amelyet magas kockázatúnak minősítettek, vagy amelynél fennáll annak kockázata, hogy ebbe a kategóriába kerül besorolásra azért, hogy csökkentsék a kockázat szintjét. Ez a párbeszéd lehetőséget teremt arra, hogy a besorolás véglegesítése előtt a partnerországok az EU-val szorosan együttműködve további releváns információkat nyújtsanak be az ország megítélése kapcsán.

6.4 Megoszthatják-e az országok a releváns adatokat a Bizottsággal? Megoszthatják-e az országok a Bizottsággal az EUDR rendelet végrehajtása szempontjából relevánsnak ítélt adatokat (például az erdőirtás és az erdőpusztulás mértékére vonatkozó adatokat)? Ha igen, megtehetik-e ezt az EUDR rendelet 29. cikk (5) bekezdésében előírt konkrét párbeszéd keretein kívül is?

Noha az EUDR rendelet nem kötelezi a harmadik országokat arra, hogy releváns adatokat osszanak meg az EU-val, azok az országok, amelyek meg kívánják osztani ezeket az adatokat, az EUDR rendelet hatálybalépésétől kezdődően bármikor megtehetik, függetlenül attól, hogy az ország célzott párbeszédet folytat-e az EU-val az EUDR rendelet 29. cikk (5) bekezdésének megfelelően a benchmarking kapcsán, vagy más összefüggésben.

6.5 Figyelembe veszik-e a jogszerűségi kockázatokat? A teljesítményértékelés során a jogszerűségi kockázatokat is figyelembe veszik az erdőirtás és az erdőpusztulás mellett? Hogyan értékeli/veszik figyelembe a benchmarking során a termelő országok jogszabályait és az erdészeti politikákat, különös tekintettel a "legális erdőirtásra"?

A teljesítményértékelési folyamat során a jogszerűségi kockázatokat is figyelembe veszik az erdőirtás és az erdőpusztulás mellett. Az értékelés alapját az EUDR **rendelet 29. cikkében meghatározott kritériumok** képezik. A Bizottság objektív és átlátható elemzés alapján végzi az értékelést, amely az EUDR rendelet 29. cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott szempontokra épül. A főbb mérőszámok:

- a) az erdőirtás és erdőpusztulás mértéke,
- b) a mezőgazdasági földterület bővülésének aránya az releváns áruk tekintetében, valamint
- c) az releváns áruk és az releváns termékek előállítási tendenciái.

A rendeletnek megfelelően az értékelés más kritériumokat is figyelembe vehet, többek között:

- a) a kormányok és harmadik felek (nem kormányzati szervezetek, ipar) által szolgáltatott információkat;
- b) az érintett ország és az Unió és/vagy tagállamai közötti, az erdőirtással és erdőpusztulással foglalkozó megállapodások és egyéb eszközök;
- c) az erdőirtás és erdőpusztulás elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti jogszabályok megléte és azok végrehajtása;
- d) átlátható adatok rendelkezésre állása az országban;
- e) adott esetben az őslakos népek jogait védő jogszabályok megléte, betartása vagy hatékony érvényesítése;
- f) az ENSZ Biztonsági Tanácsa vagy az Európai Unió Tanácsa által a releváns áruk és releváns termékek behozatalára vagy kivitelére kivetett nemzetközi szankciók stb.

6.6 Milyen támogatásban részesülnek a termelő országok és a kisgazdálkodók? Hogyan segítik a termelő országokat és a kisgazdálkodókat abban, hogy megfeleljenek az EUDR rendelet előírásainak? Hogyan biztosíthatjuk, hogy a kistermelők ne szoruljanak ki az ellátási láncokból?

Az EU és tagállamai fokozzák együttműködésüket mind a fogyasztó-, mind a termelő országokkal az **erdőirtás és erdőpusztulás elleni küzdelem érdekében**. Ennek egyik fő eszköze a **"Team Europe Initiative" (TEI) a fenntartható ellátási láncokért**, amely globális szinten támogatja a partnerországokat.

A TEI keretében létrehozott **partnerségek és együttműködési mechanizmusok** segítik azokat az országokat, ahol felmerül az igény az erdőirtás kezelésére. Ennek részeként támogatást

kapnak a kisgazdálkodók és vállalkozások annak érdekében, hogy **kizárólag** erdőirtásmentes ellátási láncokban dolgozzanak.

A Bizottság már finanszírozott olyan projekteket, amelyek célja az EUDR rendelettel kapcsolatos tájékoztatás és szemléletformálás, a technikai kérdések megvitatása és workshopok szervezése volt a leginkább érintett harmadik országok kisgazdálkodói számára.

További információ a kistermelők EUDR-ben betöltött szerepéről és lehetőségeiről bővebben itt olvasható: [Kistermelők és az EUDR – uniós tájékoztató](#)

6.7 Melyek a "Team Europe Initiative" (TEI) kezdeményezés különböző elemei? Milyen kölcsönhatás van a TEI különböző elemei között: a Központ, a Fenntartható Mezőgazdaság az erdei ökoszisztémákért (SAFE) projekt, az FPI projektek és ezzel összefüggésben tervezett létesítmények, valamint a tágabb összefüggésben, például regionális szinten releváns elemek között? Hogyan kerülhetők el a párhuzamosságok?

A TEI kezdeményezés Központja (röviden: "Zero Deforestation Hub") információkat és tájékoztatást nyújt a partnerországoknak az erdőirtásmentes értékláncokról, valamint tudásmenedzsmentet végez az EU és a tagállamok már meglévő releváns projektjeinek koordinálása érdekében, az új TEI-célkitűzésekhez kapcsolódó tevékenységekkel együtt. Ez biztosítja, hogy a termelő országokra irányuló különböző erdőirtásmentes értékláncokkal kapcsolatos TEI tevékenységeket jobban össze lehessen hangolni, azonosítani lehessen a hiányosságokat, és el lehessen kerülni az átfedéseket.

A Fenntartható Mezőgazdaság az Erdőökoszisztémákért (SAFE) projekt a TEI legfontosabb együttműködési pillére. Jelenleg Brazíliában, Ecuadorban, Indonéziában és Zambiában zajlik a megvalósítása, 2024-től pedig Vietnamba és a Kongói Demokratikus Köztársaságra (DRC) is kiterjesztették. A SAFE projekt további országokra is kiterjed majd, ahogy az uniós tagállamok újabb pénzügyi forrásokat biztosítanak a bővítésére.

A Technikai Támogató Eszköz az Erdőirtásmentes Ellátási Láncokhoz egy rugalmas, igényalapú támogatási eszköz, amely szakmai segítséget nyújt a termelő országoknak a technikai követelmények teljesítésében – mint, például a geolokáció, a földhasználati térképezés és a nyomonkövethetőség terén –, különös tekintettel a kisgazdákra.

Ezeket a tevékenységeket az EU delegációival szoros együttműködésben végzik, és összehangolják a már meglévő projektekkal, valamint a SAFE programmal, hogy biztosítsák a szinergiákat és elkerüljék az átfedéseket.

6.8 Hogyan kapcsolódik a Team Europe kezdeményezés a CSDDD-hez?

A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv (CSDDD) folyamatban lévő jogalkotási eljárására tekintettel a TEI Központ szorosan együttműködik a készülő EU

CSDDD Helpdesk-el, különösen a mezőgazdasági értékláncok és a kisgazdák vonatkozásában, amelyeket mind az EUDR, mind a CSDDD érinteni fog.

6.9 Hogyan érhetjük el azt, hogy a piaci szereplők elkerüljenek bizonyos ellátási láncokat vagy olyan termelő országokat/régiókat, amelyeket „magas kockázatúnak” minősítettek?

Az átlagos és magas kockázatú országokból vagy területekről beszerző piaci szereplőkre ugyanazok a kellő gondossági kötelezettségek vonatkoznak. Az egyetlen különbség, hogy a magas kockázatú országokból érkező szállítmányokat szigorúbb ellenőrzés alá vonják: az illetékes hatóságok az ilyen szereplők 9%-át ellenőrzik.

Ilyen értelemben nincs szükség és nem is várható drasztikus ellátási lánc-átalakítás.

Emellett, ha egy ország vagy régió magas kockázatú besorolást kap, az az Európai Bizottsággal folytatott célzott párbeszédet von maga után. Ennek célja, hogy közösen kezeljék az erdőirtás és az erdőpusztulás kiváltó okait, és így csökkentsék az adott terület kockázati besorolását.

6.10 Hogyan biztosítja az EU az átláthatóságot?

A benchmarking rendszer kialakítása átlátható folyamat lesz. A módszertannal kapcsolatos rendszeres frissítések és konzultációk zajlanak a több érdekelt felet tömörítő erdőirtási platformon, amelyen a 27 uniós tagállam mellett számos harmadik ország is részt vesz. Az Európai Bizottság tájékoztatást nyújt az alkalmazott megközelítésről és módszertanról.

A rendelet értelmében a Bizottság előzetes párbeszédet folytat minden olyan országgal, amelyet „magas kockázatúként” kíván besorolni, vagy amelynek ilyen besorolása várható. A párbeszéd célja, hogy csökkentsék az adott ország kockázati szintjét, valamint biztosítsák, hogy ne történjen hirtelen besorolásváltozás. Ez az folyamat lehetőséget biztosít a termelő országok számára, hogy további releváns információkat osszanak meg, amelyek befolyásolhatják a végső besorolást.

oojoo

7. A MEGVALÓSÍTÁS TÁMOGATÁSA

7.1 Mi az információs rendszer és az "uniós egyablakos ügyintézés"?

Az információs rendszer (IS) az az informatikai rendszer, amely tartalmazza a piaci szereplők és kereskedők által az EUDR rendelet követelményeinek való megfelelés érdekében benyújtott kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat.

Az [uniós egyablakos vámügyintézési környezet](#) (EU SWE-C) olyan keret, amely lehetővé teszi a vámügyi informatikai rendszerek és a nem vámügyi rendszerek, például az EUDR rendelet

33. cikke alapján létrehozott információs rendszer közötti átjárhatóságot. Az EU SWE-C központi eleme, az EU CSW-CERTEX rendszer összekapcsolja az IS-t a nemzeti vámügyi informatikai rendszerekkel, és lehetővé teszi a gazdasági szereplők által a vámhatóságokhoz és a nem vámhatóságokhoz benyújtott adatok megosztását és feldolgozását. Az egyablakos rendszer így biztosítani fogja a valós idejű és digitális együttműködést a vámhatóságok és az egyéb, nem vámjellegű eljárások végrehajtásáért felelős illetékes hatóságok között, beleértve a környezetvédelem területét is.

7.2 Milyen adatvédelmi intézkedések lesznek?

Az információs rendszer, valamint annak későbbi összekapcsolása az uniós egyablakos vámügyintézési környezettel, összhangban lesz az adatvédelem szempontjából releváns és alkalmazandó rendelkezésekkel. Az Unió nyílt adatpolitikájával összhangban a Bizottság hozzáférést biztosít a szélesebb nyilvánosság számára az információs rendszer teljes, anonimizált adatállományaihoz. Ezeket az adatokat olyan nyílt formátumban teszik elérhetővé, amely géppel olvasható, valamint biztosítja az adatok összekapcsolhatóságát, újrafelhasználhatóságát és könnyű hozzáférhetőségét.

7.3 Hogyan regisztrálhatók a gazdasági szereplők? Milyen azonosítóval tudnak a piaci szereplők és a kereskedők regisztrálni az IS-be? Hogyan kell regisztrálniuk azoknak a belföldi piaci szereplőknek és kereskedőknek, akik nem rendelkeznek EORI-számmal és esetleg adószámmal sem?

A releváns árukat és releváns termékeket importáló vagy exportáló piaci szereplőknek a TRACES NT-ben való regisztráció során meg kell adniuk gazdálkodói nyilvántartási és azonosító számukat (EORI-számukat). Azok a belföldi piaci szereplők és kereskedők, akik nem rendelkeznek EORI-számmal, regisztrálhatnak a TRACES rendszer által támogatott egyéb azonosítók, például ÁFA-szám, cégjegyzék szám vagy adóazonosító szám használatával.

7.4 A rendszer tárolja a gyakran használt adatokat? Lehetséges lesz-e a gyakran használt adatokat (pl. egy piaci szereplő, kereskedő fő beszállítói) "tárolni" az információs rendszerben, hogy azok könnyen automatikusan kitölthetők legyenek, és ne kelljen minden egyes új DDS-hez újra bevinni azokat?

Az információs rendszer jelenleg nem tartalmazza ezt a funkciót. Mindazonáltal lehetőség lesz a már benyújtott kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok megkettőzésére, ezáltal csökkenthető az új nyilatkozat kitöltéséhez szükséges idő. A piaci szereplők és a kereskedők felelőssége, hogy a megfelelés biztosítása érdekében elvégezzék a szükséges változtatásokat a másodpéldányban. Ezenkívül rendelkezésre áll a felületen egy "importálás" gomb, amely lehetővé teszi a piaci szereplők számára, hogy a termelési helyre vonatkozó információkat egy előre elkészített fájlból töltsék fel (GeoJson file formátum).

7.5 Segíti-e a rendszer a gazdákat a földrajzi helymeghatározásban?

Nem. Az információs rendszer a piaci szereplők és kereskedők által az EUDR rendelet 4. cikk (2) bekezdése és az 5. cikk (1) bekezdése alapján benyújtott kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok adattáráként működik. Mint ilyen, nem biztosít szoftvert vagy eszközöket a földrajzi koordináták azonosításához.

7.6 Lehet-e módosítani a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot?

A benyújtott kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat (DDS) törlése vagy módosítása 72 órán belül lehetséges azt követően, hogy a rendszer megadta a nyilatkozat referencia számát. A törlés vagy módosítás azonban nem lehetséges, ha a DDS referencia számot már felhasználták egy vámárnyilatkozatban, egy másik DDS-ben hivatkoztak rá, vagy ha a nyilatkozattal lefedett terméket már forgalomba hozták, forgalmazták vagy exportálták.

7.7 Ki tekintheti meg az Információs Rendszerben tárolt geolokációs adatokat? (ÚJ)

Azok a tagállami illetékes hatóságok, amelyek a rendelet alapján a piaci szereplők és kereskedők által benyújtott adatok ellenőrzéséért felelősek, hozzáférhetnek a benyújtott geolokációs adatokhoz.

7.8 Milyen adatformátum szükséges a földrajzi helymeghatározási adatok feltöltéséhez az Információs Rendszerbe? (ÚJ)

A gazdasági szereplők kézzel is megadhatják, vagy fájl feltöltésével is rögzíthetik a geolokációs adatokat az Információs Rendszerben. Az elfogadott fájlformátum a GeoJson. A rendszer jelenleg a WGS-84 koordinátaformátumot támogatja, EPSG-4326 vetülettel.

7.9 Mikor indult az Információs Rendszer? (ÚJ)

Az EUDR 33. cikke alapján az Információs Rendszer 2024 decemberének közepén indult el. A felhasználói regisztráció azonban már 2024 novemberében megnyílt. A rendszert 2023 decembere és 2024 január vége között egy pilot program keretében tesztelték, amelyben több mint 100 érintett szereplő vett részt. A tesztelés célja a felhasználói visszajelzések összegyűjtése és a rendszer finomhangolása volt. Az EUDR hatályba lépésével a rendszer valamennyi funkciójának működése biztosított.

○○○○

8. HATÁRIDŐK

8.1 Mikor lép hatályba a rendelet és mikortól alkalmazandó?

Az EUDR rendelet 2023. június 9-én került kihirdetésre az Európai Unió Hivatalos Lapjában és 2023. június 29-én lépett hatályba. Az EUDR rendelet 38. cikk (2) bekezdésében felsorolt egyes cikkek alkalmazhatósága [az Európai Parlament és a Tanács \(EU\) 2024/3234 \(2024. december](#)

[19.\) rendelete](#) alapján azonban 2025. december 30-án (30 hónapos átmeneti időszak) és 2026. június 30-án (36 hónapos átmeneti időszak) lép hatályba a mikro- és kisvállalkozások esetében.

8.2 Mi a helyzet az ezen időpontok közötti időszakokkal? Az EUDR rendelet hatálybalépése és alkalmazhatóságának időpontja (időpontjai) között az uniós piacon forgalomba hozott termékeknek meg kell-e felelniük a rendelet követelményeinek?

A nagy- és középvállalkozások piaci szereplői és kereskedői esetében az alkalmazást 30 hónappal a rendelet hatálybalépését követően (2025. december 30-án) kell megkezdeni. Ez azt jelenti, hogy az említett időpont előtt a piaci szereplőknek és a kereskedőknek nem kell megfelelniük az uniós piacon forgalomba hozott termékekre vonatkozó követelményeknek. A kis- és mikrovállalkozások esetében ez az időszak meghosszabbodik (36 hónappal a rendelet hatálybalépését követően – 2026. június 30-ig).

8.3 Hogyan lehet bizonyítani, hogy a terméket az EUDR rendelet hatálybalépése előtt állították elő? Milyen szabályok vonatkoznak a szarvasmarha-termékek előállítására? (ÚJ)

Ki viseli a bizonyítási terhet annak igazolására, hogy a termék az EUDR rendelet hatálybalépése előtt készült, és így nem vonatkozik rá az EUDR rendelet?

Az EUDR rendelet általánosságban alkalmazandó, ahogyan azt az EUDR rendelet 1. cikk (1) bekezdése meghatározza, kivéve, ha teljesülnek az EUDR rendelet 1. cikk (2) bekezdésében foglalt feltételek. Ez azt jelenti, hogy az EUDR rendelet nem vonatkozik azokra a termékekre, amelyekben lévő vagy azok előállításához felhasznált nyersanyag 2023. június 29. előtt készült, az EUDR rendelet 2. cikk (14) bekezdésének megfelelően.

Szarvasmarha esetében a gyártás időpontja az állat születési dátuma. Ez azt jelenti, hogy az EUDR rendelet nem vonatkozik azokra a szarvasmarhákra és azokból készült termékekre, amelyek esetében az állat az EUDR rendelet hatálybalépése előtt született.

A bizonyítási kötelezettség a gazdasági szereplőt terheli, aki köteles olyan hitelt érdemlő információt szolgáltatni, amely igazolja, hogy a termék megfelel az EUDR rendelet 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek. Noha, ilyen esetben a gazdasági szereplő nem köteles kellő gondossági nyilatkozatot benyújtani, azonban meg kell őriznie minden szükséges dokumentumot, amely bizonyítja, hogy az EUDR rendelet és annak kötelezettségei nem vonatkoznak az adott termékre.

○○○○

9. EGYÉB KÉRDÉSEK

9.1 Milyen kötelezettségek vonatkoznak a piaci szereplőkre és a kkv-nak nem minősülő kereskedőkre, amikor olyan releváns terméket hoznak forgalomba vagy exportálnak, amelyet az átmeneti időszakban (azaz a rendelet hatálybalépése (2023 június 30.) és alkalmazása (2025. december 30.) között forgalomba hozott releváns termékből vagy releváns áruból készült?

Ez a helyzet leginkább néhány konkrét forgatókönyvön keresztül szemléltethető:

- a) *Egy releváns árut (pl. természetes gumit – 4001 KN-kód) az átmeneti időszak alatt hoznak forgalomba, ezért nem feltétlenül rendelkezik földrajzi helymeghatározással, majd egy releváns származtatott termék (pl. új gumiabroncsok – 4011 KN-kód) előállítására használják fel, amelyet 2025.12.30. után hoznak forgalomba (vagy exportálnak).*

Ha egy árut az átmeneti időszak alatt, azaz az EUDR alkalmazásának megkezdése (azaz 2025.12.30.) előtt hoznak forgalomba, akkor az ebből előállított származtatott termék forgalomba hozatalakor a piaci szereplő (és a nem kkv-kereskedők) kötelezettsége arra korlátozódik, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékokat gyűjtsön annak igazolására, hogy a releváns termék (gumiabroncs) előállításához használt releváns árut (gumi) az EUDR rendelet alkalmazásának megkezdése előtt hozták forgalomba. Ez nem érinti a fára és fatermékekre vonatkozó EUDR rendelet 37. cikk (2) bekezdését.¹

Ha az árut az átmeneti időszak vége (azaz 2025.12.30.) után hozzák forgalomba vagy exportálják, a piaci szereplőre (és a nem kkv-kereskedőkre) az EUDR rendelet általános kötelezettségei vonatkoznak. Hasonlóképpen, az érintett termékek azon részei esetében, amelyeket 2025.12.30. után forgalomba hozott árukból állítottak elő, a piaci szereplőre (és a nem kkv-kereskedőkre) az EUDR rendelet általános kötelezettségei vonatkoznak.

- b) *Egy releváns terméket (pl. kakaóvaj – 1804 KN-kód) az átmeneti időszak alatt hoznak forgalomba, éppen ezért nem feltétlenül geolokalizált majd ezt követően egy másik releváns származtatott termék (pl. csokoládé – 1806 KN-kód) előállítására használják fel, amelyet egy piaci szereplő 2025.12.30. után forgalomba hoz (vagy exportál).*

Ebben az esetben a feldolgozott terméket (csokoládét) forgalomba hozó vagy exportáló piaci szereplő (és nem kkv-kereskedő) kötelezettsége arra korlátozódik, hogy kellően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékokat gyűjtsön annak bizonyítására, hogy a csokoládé termék alapjául szolgáló releváns – a kakaó áruból származtatott - terméket (kakaóvaj) az EUDR rendelet alkalmazásának megkezdése előtt hozták forgalomba. A releváns végtermék (csokoládé) azon részei tekintetében, amelyeket olyan releváns termékből állítottak elő, amelyet 2025.12.30. után hoztak forgalomba, a piaci szereplőre (és a nem kkv kereskedőkre) az EUDR rendelet

¹ A 995/2010/EU rendelet 2028. december 31-ig továbbra is alkalmazandó a 995/2010/EU rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott, 2023. június 29. előtt előállított és 2025. december 30. után forgalomba hozott fára és fatermékekre

általános kötelezettségei vonatkoznak. Ez nem érinti a fára és fatermékekre vonatkozó EUDR rendelet 37. cikk (2) bekezdését.

- c) A piaci szereplő az átmeneti időszakban forgalomba hoz egy releváns árut vagy terméket, amelyet ezt követően egy vagy több kkv-nak nem minősülő kereskedő 2025.12.30. után tovább forgalmaz.*

Ebben a forgatókönyvben a nem kkv kereskedő kötelezettségei arra korlátozódnak, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékokat gyűjtsön annak bizonyítására, hogy az adott releváns árut vagy terméket a rendelet alkalmazásának megkezdése előtt hozták forgalomba. Ez nem érinti a fára és fatermékekre vonatkozó EUDR rendelet 37. cikk (2) bekezdését.

Az EUDR rendelet 38. cikk (3) bekezdése alapján a **mikro- és kisvállalkozásokra** vonatkozó halasztott alkalmazás következtében az alábbi esetek különböztethetők meg:

1. Ha egy mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülő piaci szereplő az EU piacán 2026. június 30. után hoz forgalomba releváns terméket, amely az átmeneti időszakban (2023. június 29. és 2025. december 30. között) forgalomba hozott releváns áruból vagy releváns termékből készült, akkor a piaci szereplő kötelezettsége kizárólag arra terjed ki, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékot gyűjtsön annak igazolására, hogy a felhasznált releváns áru vagy releváns termék 2025. december 30. előtt került forgalomba az EU piacán.
2. Amennyiben a releváns termék olyan releváns áruból vagy releváns termékből készült, amelyet az átmeneti időszakot követően (azaz 2025. december 30. után) hoztak forgalomba az EU piacán, és amelyhez kellő gondossági nyilatkozat tartozik, akkor a mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülő piaci szereplő, amely 2026. június 30. után helyez forgalomba releváns terméket az EU piacán, ugyanazon kötelezettségek alá esik, mint bármely más piaci szereplő.
3. Ha egy nagy- vagy közepes méretű vállalkozás („B” vállalat) olyan releváns áruból készült terméket hoz forgalomba az EU piacán, amelyet egy mikro- vagy kisvállalkozás („A” vállalkozás) 2026. június 30. előtt helyezett forgalomba, akkor „B” vállalat kötelezettsége kizárólag arra terjed ki, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékot gyűjtsön annak igazolására, hogy az adott releváns áru vagy releváns termék 2026. június 30. előtt – tehát „A” vállalkozás halasztott alkalmazási határideje előtt – került forgalomba az EU piacán.

9.2 Milyen bizonyíték szükséges annak igazolására, hogy a termék a hatálybalépés időpontja előtt került forgalomba?

Importált termékek esetében a releváns árukra vagy termékekre vonatkozó vámárnyilatkozat elfogadható bizonyíték annak igazolására, hogy a forgalomba hozatal időpontja korábbi, mint az EUDR rendelet hatálybalépésének dátuma. Az Európai Unióban előállított termékek esetében más típusú dokumentáció is elfogadható bizonyítékként, például a gyártással kapcsolatos dokumentumok, a fakitermelési engedélyek, szarvasmarhák füljelzői, fuvarlevelek, a vevőnek történő kiszállítást kísérő proforma számla, a CMR okmányok, szállítólevelek, szállítójegyek, valamint bármely más a termék átruházását igazoló dokumentumok, amelyek közvetlenül összekapcsolhatók az érintett termékkel.

9.3 Lehet-e a piaci szereplők által az átmeneti időszak alatt forgalomba hozott termékeket keverni az EUDR rendeletnek megfelelő, és az átmeneti időszak után forgalomba hozott termékekkel, amennyiben igazolható, hogy minden egyes tétel vagy az átmeneti időszak alatt került forgalomba, vagy megfelel az EUDR rendelet előírásainak?

Amennyiben az EUDR rendelet 3. cikkének (a)–(c) pontjában meghatározott valamennyi feltétel teljesül, az EUDR rendelet alkalmazásba lépése után forgalomba hozott termékek, valamint az átmeneti időszak alatt forgalomba hozott (így hatályon kívül eső) termékek – feltéve, hogy megfelelő bizonyíték támasztják alá, hogy az átmeneti időszak alatt kerültek forgalomba – összekeverhetők az EU piacon történő forgalomba hozatal előtt.

9.4 Hogyan fog a gyakorlatban megvalósulni az átmeneti időszak alatt készletezett áruk és a 2025. december 30. után forgalomba hozott áruk keverése, különösen az Információs Rendszerben?

A kellő gondosságról szóló nyilatkozatot az Információs Rendszerbe kizárólag azon termékek esetében kell feltölteni, amelyekre az EUDR rendelet szerinti kellő gondossági kötelezettség vonatkozik. Amennyiben a piaci szereplők és kereskedők az átmeneti időszak alatt forgalomba hozott árukat újabb (az átmeneti időszak utáni) készletekkel keverik, a kellő gondosságról szóló nyilatkozatnak kizárólag az újonnan forgalomba hozott árukra vonatkozó információkat kell tartalmaznia, mivel ezek esnek a kellő gondossági vizsgálat hatálya alá. Az „átmeneti időszak készleteire” vonatkozó információkért lásd a fenti kérdést.

9.5 Mikor kezdődik és mikor ér véget az átmeneti időszak a gyakorlatban?

Az átmeneti időszak az EUDR hatálybalépésének napján (2023. június 30.) kezdődött és az alkalmazásának kezdőnapját megelőző napon ér véget.

9.6 Hogyan kell az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük az átmeneti időszak alatt az EU piacára került termékeket az EUDR rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében?

Az illetékes hatóságok ellenőrzéseket végezhetnek annak megállapítására, hogy a releváns termékek valóban az átmeneti időszak alatt kerültek-e forgalomba az EU piacon. Ebben az

esetben a piaci szereplő felelőssége, hogy megfelelő bizonyítékot szolgáltatson arról, hogy a termék mentesül az EUDR rendelet hatálya alól, a 9.1. – 9.2. pontokban foglaltaknak megfelelően.

9.7 Kiad-e a Bizottság iránymutatásokat?

A Bizottság útmutatókon dolgozik annak érdekében, hogy részletesebben kifejtsen az EUDR rendelet egyes aspektusait, különösen például a „mezőgazdasági használat” fogalmát, amely az agrárerdészeti rendszerekkel és a mezőgazdasági földterületekkel, a tanúsítással, a jogszerűséggel és más olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek sok érdekelt fél számára fontosak.

A Bizottság emellett összegyűjti az észrevételeket és elősegíti az érdekelt felek közötti párbeszédet a világ erdőinek védelmével és helyreállításával foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platformon keresztül annak érdekében, hogy számos kérdésben informális iránymutatást nyújtson. A gyakran ismételt kérdések (GYIK) megválaszol számos, a Bizottsághoz az érdekelt felektől beérkezett kérdést, és ez időnként frissítve lesz.

9.8 Kiad-e a Bizottság áruspecifikus iránymutatásokat?

Nem. A Bizottság azonban törekszik arra, hogy az iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokban példákat, bevált gyakorlatokat mutasson be, amelyek bizonyos mértékig lefedik az áruspecifikus szempontokat.

9.9 Milyen jelentési kötelezettségek terhelik a piaci szereplőket?

A kkv-knak nem minősülő piaci szereplőknek évente nyilvános jelentést kell készíteniük a kellő gondosság elvén alapuló rendszerükről. A vállalati fenntarthatósági jelentésről szóló irányelv (CSRD) hatálya alá tartozó és az uniós fenntarthatósági jelentéstételi szabványnak megfelelő piaci szereplőknek elegendő-e a jelentésüket a CSRD követelményeinek megfelelően közzétenni vagy további jelentéstételi követelmények vonatkoznak rájuk?

Az EUDR rendelet előírja, hogy a beszámolási kötelezettségek teljesítése során azok a piaci szereplők, akik más ellátási lánc alapú kellő gondossági követelményeket előíró uniós jogszabályok hatálya alá is tartoznak, az EUDR rendelet szerinti beszámolási kötelezettségüket teljesíthetik úgy is, hogy a szükséges információkat ezen más uniós jogszabályok szerinti jelentésük részeként nyújtják be. (Lásd EUDR rendelet 12. cikk (3) bekezdését.)

9.10 Mi az EU Erdőirtás és Erdőpusztulás Megfigyelőközpont?

A [Megfigyelőközpont](#) a már meglévő nyomonkövetési eszközökre, többek között a Kopernikusz-termékekre és más nyilvános vagy privát forrásokra fog támaszkodni, hogy tudományos bizonyítékokkal – többek között a 2020.12.31-én aktuális felszínborítási térképekkel – támogassa az EUDR rendelet végrehajtását. Ezen térképek használata nem garantálja az EUDR rendelet előírásainak való automatikus megfelelést, de olyan eszközként

szolgál, amely segíti a vállalkozásokat a feltételek teljesítésében, például az erdőirtás kockázatának felmérésében. Ettől függetlenül a vállalkozások továbbra is kötelesek lesznek kellő gondossággal eljárni.

A Megfigyelőközpont a világ összes erdejére kiterjed, beleértve az európai erdőket is, és a kialakítása összhangban lesz más uniós szakpolitikai fejlesztésekkel, például az Erdőmonitoring Törvénnyel (FML), valamint az Európai Erdőinformációs Rendszer (FISE) korszerűsítésével és fejlesztésével.

Az Megfigyelőközpont által készített referenciatérképek elsődleges célja az, hogy információval szolgáljon a piaci szereplők és kereskedők, valamint a tagállami illetékes hatóságok által elvégzendő kockázatértékeléshez. Ennek megfelelően a referencia térképek az alábbi jellemzőkkel rendelkeznek:

- **Nem kötelező jellegűek.** Nem írják elő kötelezően a piaci szereplők, kereskedők vagy illetékes hatóságok számára, hogy a kockázatértékelésük során az EU Megfigyelőközpont referencia térképeit használják.

- **Nem kizárólagosak.** A piaci szereplők, a kereskedők, valamint az illetékes hatóságok más térképeket is igénybe vehetnek, amelyek részletesebbek vagy pontosabbak, mint a Megfigyelőközpont által rendelkezésre bocsátottak. Az EUDR rendelet nem határozza meg, milyen módon kell elvégezni a kockázatértékelést. A Megfigyelőközpont csupán egyike a rendelkezésre álló eszközöknek, amelyet az Európai Bizottság ingyenesen biztosít.

- **Jogilag nem kötelező érvényűek.** Az EU Megfigyelőközpont által biztosított referencia térképek használhatók a kockázatértékelés során, azonban az a tény, hogy egy adott földrajzi hely egy erdőként nyilvántartott területen belül helyezkedik el, önmagában nem jelenti automatikusan az EUDR rendelet megsértését. Ugyanakkor az sem feltételezhető, hogy ha egy földrajzi hely nem erdőként besorolt területen található, akkor az adott szállítmány vagy áru nem kerül ellenőrzésre (előfordulhatnak szűrőpróbaszerű ellenőrzések vagy egyéb kockázati tényezők), vagy hogy az áru automatikusan megfelel az előírásoknak. Ennek oka egyrészt az, hogy az adatok nem 100%-ig pontosak, másrészt hogy egy erdőirtásmentes áru még lehet illegális eredetű a származási ország jogszabályai szerint.

9.11 Mi minősül magas kockázatúnak és mennyi ideig tartható fenn a felfüggesztés?

Az EUDR rendelet 17. cikk lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy azonnali intézkedéseket hozzanak – ideértve a felfüggesztést is – olyan helyzetekben, amelyek a meg nem felelés magas kockázatát hordozzák magukban. Mi minősül magas kockázatúnak, és mennyi ideig tarthat a felfüggesztés?

Az illetékes hatóságok különböző körülmények alapján azonosíthatnak olyan eseteket, amikor egy adott termék nagy kockázatot jelenthet az EUDR rendelet követelményeinek való meg nem felelés szempontjából. Ezek közé tartozhatnak a helyszíni ellenőrzések, az ellenőrzési terveikhez végzett kockázatelemzés eredményei, az információs rendszeren keresztül észlelt

kockázatok, más illetékes hatóságoktól származó információk, valamint megalapozott aggályok. Ilyen esetekben az illetékes hatóságok az EUDR rendelet 23. cikkben meghatározott ideiglenes intézkedéseket vezethetnek be, beleértve a termék forgalomba hozatalának vagy forgalmazásának felfüggesztését is. A felfüggesztésnek három munkanapon belül, romlandó termékek esetében 72 órán belül meg kell szűnnie. Az illetékes hatóság azonban ezt indokolt esetben további három nappal meghosszabbíthatja annak megállapítása érdekében, hogy a termékek megfelelnek-e az EUDR rendeletnek.

9.12 Hogyan kapcsolódik az EUDR rendelet az EU megújulóenergia-irányelvéhez (RED)?

Az EUDR rendelet és a megújulóenergia-irányelv célkitűzései kiegészítik egymást, mivel mindkettő az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni küzdelem átfogó célját szolgálja. A mindkét jogi aktus hatálya alá tartozó árukra és termékekre az EUDR rendelet szerinti általános piacra jutási, valamint a RED irányelv szerint megújuló energiaként való elszámolási követelmények is vonatkoznak. Ezek a követelmények összeegyeztethetők és kölcsönösen erősítik egymást.

Az alacsony közvetett földhasználat-változási (ILUC) tanúsítási rendszerek – az (EU) 2019/807 bizottsági rendeletnek az (EU) 2018/2001 irányelvet kiegészítő előírásai szerint – segíthetik a gazdasági szereplőket, hogy megfeleljenek az EUDR rendelet által előírt kötelezettségeknek. Ezen ILUC tanúsítási rendszerek felhasználhatók a piaci szereplők és kereskedők kellő gondossági rendszereiben az EUDR rendelet 9. cikkében meghatározott nyomonkövethetőségre és információ gyűjtésre vonatkozó követelmények teljesítéséhez. Mint minden más tanúsítási rendszer esetében, ezek használata sem érinti az EUDR rendelet szerinti jogi felelősséget és kötelezettségeket, amelyek szerint a piaci szereplőknek és kereskedőknek kellő gondossággal kell eljárniuk.

oo0oo

10. BÍRSÁGOK

10.1 Mit jelent az, hogy az uniós tagállamok által meghatározott büntetések nem érintik a tagállamok 2008/99/EK irányelv szerinti kötelezettségeit?

Az uniós tagállamoknak nemzeti bíróság rendszert kell kialakítaniuk, amelynek legalább tartalmaznia kell az EUDR rendelet 25. cikk (2) bekezdésében felsorolt szankciókat. A bíróságok szintje és típusa nem lehet ellentétes a Környezetvédelmi Büntetőjogi Irányelvvél (2008/99/EK). Az irányelv előírásai a jogfolytonosság elvén alapulnak, vagyis az új szabályok nem sérthetik az irányelv által már megállapított kötelezettségeket.

10.2 Mennyi a maximálisan kiszabható bírság?

A tagállamok saját hatáskörükben határozzák meg a büntetéseket, beleértve a bírságok összegét is. Jogi személyek esetében a bírság maximális mértéke nem lehet alacsonyabb, mint az érintett piaci szereplő vagy kereskedő előző pénzügyi évben elért teljes uniós árbevételének 4%-a. A számítást a 139/2004/EK tanácsi rendelet 5. cikk (1) bekezdése alapján kell elvégezni.

A bírságok összege növelhető, különösen ismételt jogsértések esetén. A szankcióknak olyan mértékűeknek kell lenniük, hogy megfosszák az elkövetőket a jogsértésből származó gazdasági előnyöktől, szem előtt tartva az arányosság, a hatékonyság és az elrettentés elvét.

10.3 A Közbeszerzési Irányelvvel kapcsolatban az uniós tagállamok hatáskörébe tartozik-e annak eldöntése, hogy az EUDR rendelet végrehajtása során engedélyezik-e az „öntisztázás” jogintézményének alkalmazását? (ÚJ)

Az EUDR rendelet 25. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt követelményeken túl a tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek annak eldöntésére, hogy kívánják-e biztosítani az öntisztázás lehetőségét. Ugyanakkor biztosítaniuk kell, hogy az erre vonatkozó rendelkezés ne csorbítsa a szankciók hatékonyságát, amelyhez egyértelmű szabályok meghatározása és alkalmazása szükséges.

10.4 Az EUDR rendelet 25. cikk (3) bekezdése szerint „A tagállamok értesítik a Bizottságot a jogi személyekkel szemben hozott jogerős ítéletekről” és az alkalmazott szankciókról. A Bizottság közzéteszi ezeket az ítéleteket a honlapján. Ez minden közigazgatási határozatra vagy kizárólag bírósági ítéletekre vonatkozik? (ÚJ)

Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy a tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot a jogi személyekkel szemben hozott jogerős ítéletekről, ami bírósági ítéleteket jelent.

10.5 Kivágtam néhány kisebb fát a birtokomon, ahol most szarvasmarhákat nevelek. A faanyagot és a marhahúst egy helyi piacon kívánom értékesíteni az EU-ban. Szankciókat szabhatnak ki rám emiatt, mivel fákat vágtam ki? (ÚJ)

Általánosságban az EUDR rendelet rendelkezéseinek végrehajtásáért a tagállamok felelősek. Az EU-ban az arányosság elve az uniós jog egyik általános elve, amely irányadó az uniós jogszabályok értelmezése és végrehajtása során.

A fák kivágása csak akkor sértheti az EUDR rendeletben előírt erdőirtás-mentességi követelményt, ha a kivágott fák erdőnek minősülnek az EUDR rendelet meghatározása szerint. Ez akkor áll fenn, ha a fák olyan területen találhatók, amely nem minősül mezőgazdasági vagy városi területnek, mérete meghaladja a 0,5 hektárt, továbbá a fák magassága eléri az 5 métert, és a lombkorona-borítottság pedig meghaladja a 10%-ot vagy a fák in situ képesek elérni ezeket a küszöbértékeket. Ha e kritériumok közül bármelyik nem teljesül, az adott terület nem minősül erdőnek, és a fák kivágása nem sérti az EUDR rendelet erdőirtás-mentességi követelményeit.

10.6 Mit tegyek, ha az Információs Rendszerrel kapcsolatos informatikai problémám van? (ÚJ)

Kérjük, látogassa meg az EUDR Információs Rendszer weboldalát: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/deforestation-due-diligence-registry_en valamint a hatóságunk honlapját: <https://portal.nebih.gov.hu/eudr/informacios-rendszer>

Az Információs Rendszer használatával kapcsolatos bármilyen további technikai problémával és támogatás kéréssel kapcsolatban kérjük, hogy a sante-traces@ec.europa.eu e-mail címre írjon üzenetet.

oo0oo